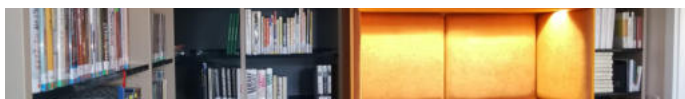

kčk

Plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb v roce 2025

Ústecký kraj

2026

ústecký kraj

**PLNĚNÍ STANDARDU VEŘEJNÝCH
KNIHOVNICKÝCH
A INFORMAČNÍCH SLUŽEB
V ROCE 2025**

Ústecký kraj

Obsah

PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V ROCE 2025	1
VYMEZENÍ JEDNOTLIVÝCH STANDARDŮ VKIS.....	2
PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2025	3
PLNĚNÍ SLEDOVANÝCH KRITÉRIÍ V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2025.....	4
KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – ÚSTECKÝ KRAJ.....	5
PLNĚNÍ STANDARDU VKIS 2025 V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH	7
Region DĚČÍN	7
Region CHOMUTOV.....	10
Region LITOMĚŘICE.....	13
Region LOUNY	16
Region MOST	19
Region TEPLICE	22
Region ÚSTÍ NAD LABEM.....	25
Region ŽATEC	28
PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V LETECH 2024, 2025 – SROVNÁNÍ.....	31
PLNĚNÍ SLEDOVANÝCH KRITÉRIÍ V ÚSTECKÉM KRAJI 2024, 2025	32
PROCENTUÁLNÍ SROVNÁNÍ PLNĚNÍ STANDARDŮ 2024, 2025 V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH	34
ZÁVĚR.....	38

PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V ROCE 2025

Vyhodnocení plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) vychází z *Metodického pokynu Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřízenými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky (2023)*¹, v němž jsou vymezeny jednotlivé kategorie a v nich indikátory, za kterých jsou v knihovnách poskytovány služby uživatelům:

- a. provozní doba knihovny pro veřejnost;
- b. tvorba knihovního fondu a informačních zdrojů;
- c. umístění knihovny v obci;
- d. prostory knihovny pro uživatele;
- e. studijní a relaxační místa pro uživatele;
- f. přístup k internetu a informačním technologiím;
- g. webová stránka knihovny;
- h. elektronický katalog knihovny na internetu;
- i. personální zajištění knihovny;
- j. kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihoven;
- k. měření spokojenosti uživatelů knihovny;
- l. kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihovny;
- m. spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi;
- n. služby uživatele se specifickými potřebami.

Hodnoty indikátorů stanovených standardem VKIS jsou definovány jako optimální. Jejich dosažení vytváří předpoklady pro zajištění kvalitních knihovnických a informačních služeb. U jednotlivých kritérií jsou zároveň uváděny indikativní údaje i hodnoty odpovídající celostátnímu průměru.

Pro účely vyhodnocení standardu VKIS byla využita statistická data o činnosti veřejných knihoven Ústeckého kraje za rok 2025 (Kult 12-01), zpracovaná prostřednictvím programu StatExcel. Pro srovnání byla použita data z roku 2024.

Součástí hodnocení jsou i vybrané ukazatele, jako je *bezbariérový přístup* nebo *dostupnost wifi pro uživatele*, které jsou zahrnuty do kvantitativního vyhodnocení. Naopak kritéria *spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi* a *služby pro uživatele se specifickými potřebami* jsou hodnocena pouze kvalitativně a shrnuta slovně. Z tohoto důvodu nejsou zahrnuta do grafického znázornění výsledků, které vychází z číselných údajů. Standard týkající se *umístění knihovny v obci* nebyl hodnocen.

S ohledem na plnění standardu kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihoven je v Ústeckém kraji využíván také metodický pokyn č. 1/2021 *Evidence a vykazování vzdělávání pracovníků knihovny*².

¹ ČESKO. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřízenými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. Online. Praha: Ministerstvo kultury, 2023. Dostupné z: https://ipk.nkp.cz/docs/RF/Metodicky_pokyn_pro_VKIS_2023_defpo.pdf/view. [cit. 2026-03-16].

² Evidence a vykazování vzdělávání pracovníků knihovny: metodický pokyn. Online. Ústí nad Labem: Severočeská vědecká knihovna, 2021. Dostupné z: <https://www.svkul.cz/wp-content/uploads/2021/03/Metodicky-pokyn-2021-01-vzdělávání-standard.pdf>. [cit. 2026-03-16].

VYMEZENÍ JEDNOTLIVÝCH STANDARDŮ VKIS

Pro přehlednost byla vytvořena tabulka jednotlivých kategorií standardů VKIS³ včetně indikátorů, jejichž hodnotu udává počet obyvatel v obci, která knihovnu zřizuje.

KATEGORIE STANDARDŮ VKIS	KATEGORIE OBCÍ PODLE POČTU OBYVATEL							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.
Provozní doba pro veřejnost	4–10 hodin	5–15 hodin	15–23 hodin	23–28 hodin	28–40 hodin	40–45 hodin	45–50 hodin	50 a více hodin
Studijní místa a relaxační místa	4–5	6–8	9–10	10–18	20–28	28–70	70–120	120 a více
Přístup k internetu (počet stanic)	1–2	2	2–3	3–4	4–7	7–10	12–18	18 a více
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	4–6	6–20	20–40	40–80	80–150	150–300	300–600	600–1 100
Plocha knihovny	60 m ² na 1 000 obyvatel							
Elektronický katalog na internetu	obce nad 500 obyvatel mají online katalog							
Wifi pro uživatele	pokud knihovna nabízí Wifi, počet stanic s internetem je možné snížit							
Náklady na knihovní fond	30–55 Kč / na 1 obyvatele							
Obnova knihovního fondu	minimálně 7 % roční obnovy							
Umístění knihovny v obci	umístění knihovny v centru sídelního útvaru nebo v blízkosti centra (docházková vzdálenost max. 15 minut pěší chůze nebo jízdy veřejným dopravním prostředkem hromadné dopravy nebo autem)							
Bezbariérový přístup	splnění podmínek bezbariérové knihovny							
Web knihovny	mají splňovat všechny kategorie knihoven							
Pracovníci knihovny a jejich vzdělávání	48 hodin odborného vzdělávání na jednoho pracovníka 8 hodin v knihovnách s úvazkem knihovníka kratším než 15 hodin							
Měření spokojenosti uživatelů	zjišťuje se každých 5 let pomocí standardizovaného dotazníku (ankety); indikátor spokojenosti uživatelů knihovny starších 15 let: 90 % uživatelů hodnotí služby knihovny jako dobré nebo velmi dobré							
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	knihovna podle svých možností a velikosti pracuje se školskými zařízeními na rozvoji čtenářské, informační, mediální, digitální gramotnosti a usiluje o propojování neformálního a formálního vzdělávání dle školského vzdělávacího programu							
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	služby knihovny musí být přizpůsobeny různým potřebám obyvatel							

³ ČESKO. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. Online. Praha: Ministerstvo kultury, 2023. Dostupné z: https://ipk.nkp.cz/docs/RF/Methodicky_pokyn_pro_VKIS_2023_defp.pdf/view. [cit. 2026-03-20].

PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2025

K 31. 12. 2025 bylo v Ústeckém kraji evidováno 284 knihoven, z toho 44 profesionálních knihoven (včetně 1 krajské knihovny a 7 pověřených knihoven) a 240 neprofesionálních knihoven. Prakticky je v Ústeckém kraji 292 knihoven (pro tento počet jsou vykonávány regionální funkce), 8 knihoven z tohoto počtu je vedeno jako pobočky. Pro potřeby analýzy plnění standardu VKIS v Ústeckém kraji v roce 2025 se vychází z počtu knihoven, které byly zahrnuty do statistiky Kult 12-01, tedy 284 knihoven.⁴

Počet knihoven a poboček k 31. 12. 2025

Region	Profesionální				Neprofesionální		Knihovny bez poboček	Jen pobočky
	Pověřené	Pobočky	Profesionální	Pobočky	Neprofesionální	Pobočky		
Děčín	1	8	10	1	32	0	43	9
Chomutov	1	1	3	2	34	0	38	3
Litoměřice	1	0	7	0	76	0	84	0
Louny	1	3	4	6*	26	1*	31	10
Žatec	1	3	0	0	11	0	12	3
Most	1	0	5	1	21	0	27	1
Teplice	1	3	5	7	24	0	30	10
Ústí n. L.	1 (KK)	4	2	0	16	1*	19	5
Celkem	8	22	36	17	240	2	284	41**

* neprofesionální knihovny vedené jako pobočky

** v tom 8 neprofesionálních knihoven vedených jako pobočky

Ústecký kraj	Počet knihoven podle kategorií v roce 2025								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	113	73	62	12	7	10	2	5	284

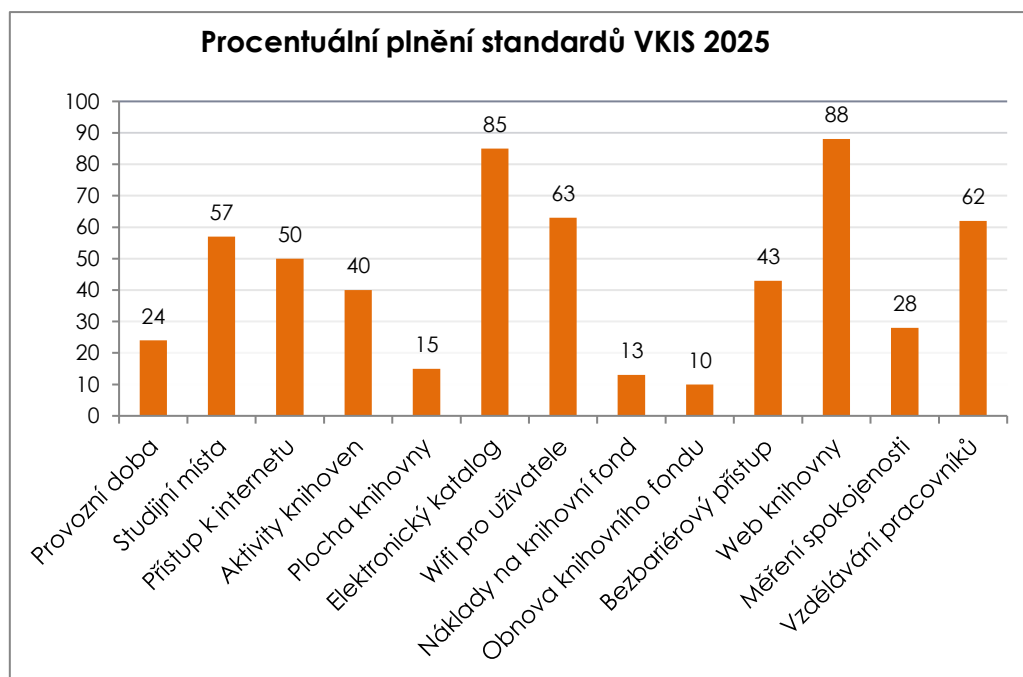
⁴ V Ústeckém kraji v roce 2025 nepracovalo 11 knihoven. Tyto knihovny tak byly zahrnuty do celkové statistiky Kult 12-01 za rok 2025 a následně i do vyhodnocení standardu VKIS, což může zkreslovat výsledky analýzy standardu VKIS pro Ústecký kraj.

PLNĚNÍ SLEDOVANÝCH KRITÉRIÍ V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2025

V následující tabulce a grafu lze sledovat vyhodnocení výše uvedených standardů pro **Ústecký kraj**. Standard *elektronický katalog* je podle metodického pokynu vyhodnocován jen u knihoven v obcích nad 500 obyvatel a *plocha knihovny* je sledována jen u knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel.

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	284	67	24 %
Studijní místa	všechny knihovny	284	161	57 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	284	141	50 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	284	115	40 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	98	15	15 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	171	145	85 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	284	180	63 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	284	38	13 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	284	28	10 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	284	122	43 %
Web knihovny	všechny knihovny	284	250	88 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	284	80	28 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	284	175	62 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Rozvíjí se různě podle místních podmínek, napříč regionem hrají knihovny důležitou roli v podpoře vzdělávání dětí i mládeže.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Rozvíjí se podle možností – nejvíc tam, kde je víc personálu a zázemí, ale snaha pomáhat je i v menších knihovnách.		

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – ÚSTECKÝ KRAJ

V roce 2025 dosahuje plnění standardu provozní doby knihoven v Ústeckém kraji 24 % (67 z 284 knihoven). Přestože většina knihoven standard nesplňuje, jedná se o dlouhodobě stabilní stav, který odráží především specifika menších obcí. Řada knihoven přizpůsobuje provozní dobu místním podmínkám a kombinuje ji s realizací kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit mimo standardní výpůjční hodiny, čímž efektivně využívá své kapacity a zachovává dostupnost služeb pro veřejnost.

V oblasti tvorby knihovního fondu splnilo doporučenou minimální částku na nákup dokumentů 13 % knihoven (38 z 284). Standard obnovy knihovního fondu naplnilo 10 % knihoven. Nízká míra plnění těchto ukazatelů je částečně kompenzována intenzivním využíváním výměnných fondů, které umožňují knihovnám rozšiřovat nabídku dokumentů i při omezených finančních možnostech. Tento model se v kraji dlouhodobě osvědčuje jako efektivní nástroj podpory knihovnických služeb.

Standard plochy knihovny splňuje 15 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (15 z 98). Prostorové podmínky knihoven jsou často ovlivněny rozhodnutími zřizovatelů a praktickými možnostmi obcí. Knihovny proto často využívají i další obecní prostory pro realizaci aktivit, což jim umožňuje částečně kompenzovat omezenou vlastní plochu.

Standard počtu studijních a relaxačních míst plní 57 % knihoven (161 z 284). Nejvyšší úroveň plnění je zaznamenána ve větších městech, zatímco nižší hodnoty v menších obcích souvisejí především s prostorovými a provozními omezeními. Rozdíly mezi kategoriemi obcí tak odrážejí nejen velikost knihoven, ale i rozdílné potřeby a způsoby využívání jejich služeb.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím dosahuje kraj stabilních výsledků. Elektronický katalog je dostupný u 85 % knihoven v obcích nad 500 obyvatel (145 z 171), přičemž zbývající knihovny se nacházejí především v menších sídlech. Standard počtu veřejných internetových stanic plní 50 % knihoven. Wifi připojení nabízí 63 % knihoven (180 z 284), což potvrzuje trend přechodu k využívání vlastních zařízení uživatelů a modernizaci služeb.

Velmi dobrých výsledků dosahuje kraj v oblasti webové prezentace knihoven, kde standard splňuje 88 % knihoven (250 z 284). Webové stránky se staly základním komunikačním nástrojem

knihoven a metodická podpora ze strany krajské knihovny a pověřených knihoven přispívá k jejich dalšímu rozvoji a zkvalitňování. Vedle webových stránek knihovny stále častěji využívají také sociální sítě jako doplňkový komunikační kanál pro informování o akcích, novinkách a službách. Tento trend je patrný nejen ve větších knihovnách, ale postupně se rozšiřuje i do menších obecních knihoven, které tak posilují svou dostupnost a kontakt s uživateli.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 43 % knihoven (122 z 284), což ukazuje na postupné zlepšování dostupnosti služeb pro uživatele se specifickými potřebami, i když tato oblast nadále nabízí prostor pro další rozvoj.

Významného pokroku bylo dosaženo v oblasti kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihoven, kde standard splnilo 62 % knihoven (175 z 284). Tento výsledek odráží systematickou metodickou podporu i rostoucí důraz na evidenci a plánování vzdělávacích aktivit.

Standard měření spokojenosti uživatelů splnilo 28 % knihoven (80 z 284). Přestože nejde o plošně zavedenou praxi, jeho význam je v kraji vnímán pozitivně a postupně dochází k jeho širšímu zavádění jako nástroje pro zkvalitňování služeb.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 40 % knihoven (115 z 284). Tyto aktivity jsou častěji realizovány ve větších knihovnách, nicméně i menší knihovny se do nich stále více zapojují. V některých případech dochází k jejich podhodnocení z důvodu nedostatečné evidence, nikoliv absence samotných aktivit.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi se v kraji rozvíjí v závislosti na místních podmínkách. V řadě regionů knihovny aktivně spolupracují se školami a podílejí se na podpoře čtenářské gramotnosti. Významnou roli zde hrají zejména krajská, pověřené a větší městské knihovny, které často zajišťují aktivity i pro širší spádové oblasti.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je v kraji rozvíjena především ve větších knihovnách, které disponují odpovídajícím personálním i materiálním zázemím. Tyto knihovny realizují široké spektrum aktivit, včetně spolupráce se sociálními zařízeními a poskytování služeb imobilním uživatelům. Menší knihovny se do této oblasti zapojují podle svých možností, přičemž i zde je patrná snaha o postupné rozšiřování služeb.

Plnění standardů VKIS v Ústeckém kraji v roce 2025 lze celkově hodnotit jako stabilní s řadou pozitivních trendů. Kraj dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti digitalizace služeb, webové prezentace, vzdělávání pracovníků a rozvoje komunitních aktivit. Knihovny se aktivně přizpůsobují měnícím se potřebám uživatelů, zejména v oblasti využívání moderních technologií a práce s komunitou. Přestože některé oblasti, jako je financování knihovnických fondů, prostorové podmínky či provozní doba menších knihoven, zůstávají výzvou, je zřejmá kontinuální snaha o zvyšování kvality služeb a jejich dostupnosti. Knihovny tak i nadále plní důležitou roli kulturních, vzdělávacích a komunitních center v regionu.

PLNĚNÍ STANDARDU VKIS 2025 V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH

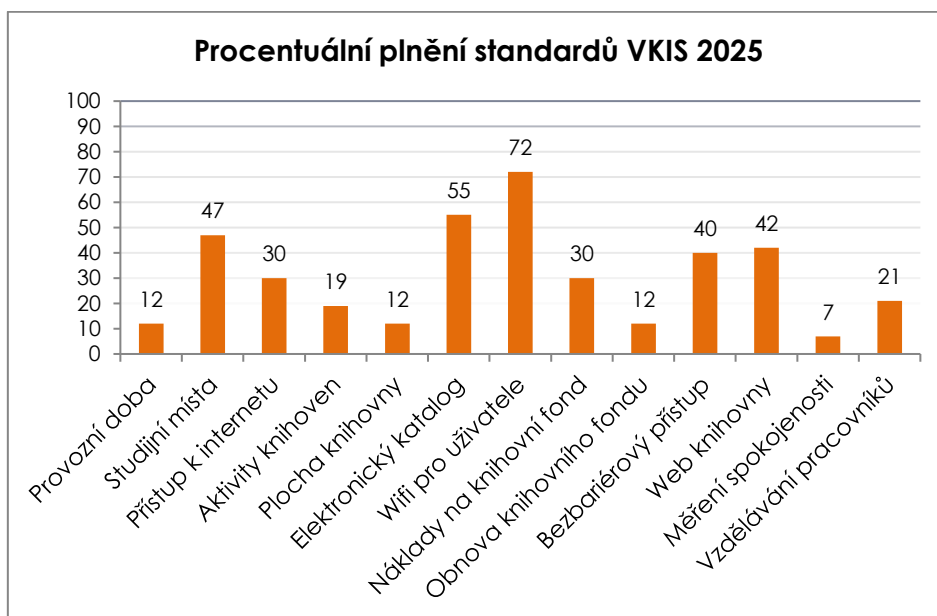
Region DĚČÍN⁵

region Děčín	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	14	12	8	4	2	2	0	1	43

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	43	5	12 %
Studijní místa	všechny knihovny	43	20	47 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	43	13	30 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	43	8	19 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	17	2	12 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	29	16	55 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	43	31	72 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	43	13	30 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	43	5	12 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	43	17	40 %
Web knihovny	všechny knihovny	43	18	42 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	43	3	7 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	43	9	21 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Spolupráce se rozvíjí, zejména městské knihovny aktivně podporují čtenářskou gramotnost a vzdělávací aktivity pro děti.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Některé knihovny poskytují specifické služby, jako je donáška knih seniorům, a spolupracují s domy s pečovatelskou službou.		

⁵ V regionu Děčín v roce 2025 nepracovaly 4 knihovny z celkového počtu 43 knihoven, což může zkreslovat výsledky analýzy standardů VKIS pro tento region.

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region DĚČÍN

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Děčín jednou z nejslabších oblastí. Požadovanou úroveň splnilo pouze 12 % knihoven (5 z 43), což je sice mírné zlepšení oproti roku 2024 (9 %), nicméně dostupnost služeb pro veřejnost je nadále výrazně omezená. Tento stav dlouhodobě souvisí především s personálními a provozními možnostmi menších knihoven.

Naopak výrazný posun byl zaznamenán v oblasti studijních a relaxačních míst. Standard v roce 2025 splnilo 47 % knihoven, což představuje téměř dvojnásobný nárůst oproti předchozímu roku. Knihovny tak postupně posilují své zázemí pro uživatele a reagují na potřebu prostoru pro studium i neformální setkávání.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím se situace vyvíjí diferencovaně. Podíl knihoven splňujících standard počtu internetových stanic mírně vzrostl na 30 %, zároveň však došlo k mírnému poklesu v dostupnosti online katalogů (55 % knihoven v obcích nad 500 obyvatel). Výrazným pozitivním trendem je naopak rostoucí dostupnost wifi připojení, které v roce 2025 nabízelo již 72 % knihoven. Tento vývoj odráží změnu způsobu využívání technologií ze strany uživatelů.

Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven zaznamenaly mírné zlepšení – standard splnilo 19 % knihoven (2024: 16 %). Přesto zůstává tento ukazatel spíše na nižší úrovni, což souvisí zejména s kapacitními možnostmi menších knihoven.

Dlouhodobě problematickou oblastí zůstává prostorové zajištění knihoven. Standard minimální plochy splňuje pouze 12 % sledovaných knihoven, přičemž v posledních letech nedochází k výraznější změně. Omezené prostory tak nadále představují limit pro rozvoj služeb i komfort uživatelů.

V oblasti financování knihovních fondů došlo k mírnému zlepšení – doporučenou částku na nákup dokumentů splnilo 30 % knihoven (2024: 27 %). Výraznější posun byl zaznamenán u obnovy knihovního fondu, kde standard nově splnilo 12 % knihoven, zatímco v předchozích letech nebyl plněn vůbec. Přesto zůstává obnova fondu jednou z nejméně poddimenzovaných oblastí.

Positivní vývoj je patrný také v oblasti webové prezentace knihoven, kterou v roce 2025 zajišťovalo 42 % knihoven (2024: 38 %). Přesto více než polovina knihoven stále nemá vlastní webové stránky. Stabilní zůstává podíl knihoven s bezbariérovým přístupem (40 %), který se v posledních letech výrazně nemění.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 21 % knihoven, což představuje mírný nárůst oproti roku 2024. Přesto zůstává vzdělávání pracovníků oblastí, kde je prostor pro další rozvoj. Velmi nízká je i nadále míra systematického měření spokojenosti uživatelů – tento standard splňuje pouze 7 % knihoven.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi se v regionu dále rozvíjí, zejména v městských knihovnách, které aktivně podporují čtenářskou gramotnost a realizují vzdělávací programy pro děti a mládež. Také služby pro uživatele se specifickými potřebami jsou v regionu postupně rozvíjeny, především ve větších knihovnách. Ty se zaměřují zejména na práci se seniory a zajištění dostupnosti služeb pro imobilní uživatele.

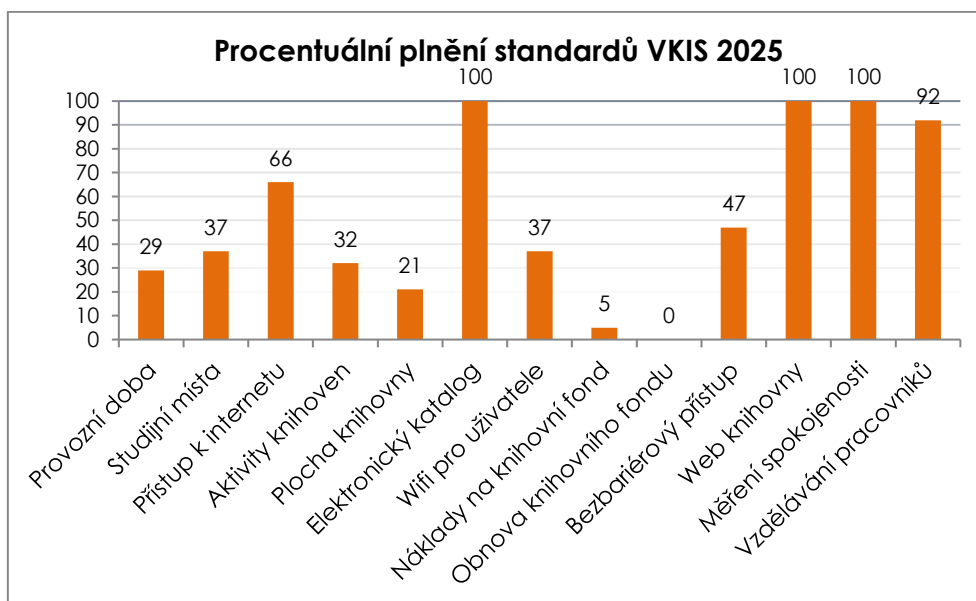
Plnění standardů VKIS v regionu Děčín lze v roce 2025 hodnotit jako postupně se zlepšující, i když s rozdíly mezi jednotlivými oblastmi. V průběhu roku došlo k pozitivnímu posunu zejména v oblasti zázemí pro uživatele, dostupnosti wifi připojení a částečně také ve financování a obnově knihovnických fondů. Knihovny zároveň nadále rozvíjejí své aktivity směrem k uživatelům i komunitám a postupně posilují svou roli v obcích. Přestože některé standardy zůstávají výzvou, je zřejmá snaha knihoven přizpůsobovat své služby aktuálním potřebám a zlepšovat podmínky pro jejich poskytování.

Region CHOMUTOV

Region Chomutov	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	18	6	10	0	0	3	0	1	38

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	38	11	29 %
Studijní místa	všechny knihovny	38	14	37 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	38	25	66 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	38	12	32 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	14	3	21 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	20	20	100 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	38	14	37 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	38	2	5 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	38	0	0 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	38	18	47 %
Web knihovny	všechny knihovny	38	38	100 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	38	38	100 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	38	35	92 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Sledován obecně, probíhá v profesionálních knihovnách; v neprofesionálních podle místních podmínek.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Sledován obecně, více rozvíjen v profesionálních knihovnách, zejména práce se seniory a imobilními uživateli.		

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region CHOMUTOV

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Chomutov stabilní, i když stále s významnými rezervami. Požadovanou úroveň splnilo 29 % knihoven (11 z 38), což představuje mírné zhoršení oproti roku 2024 (31 %). Dostupnost služeb je tak nadále limitována především provozními možnostmi menších knihoven, zejména v obcích do 1 000 obyvatel.

Oblast tvorby knihovního fondu patří dlouhodobě k nejslabším. Minimální doporučené výdaje na nákup dokumentů splnilo pouze 5 % knihoven (2 z 38), což odpovídá stagnaci oproti předchozímu roku. Ještě výraznější je situace u obnovy knihovního fondu, kde standard 7% roční obnovy nesplnila žádná knihovna. Tento stav potvrzuje přetrvávající nedostatečné financování akviziční činnosti. Pozitivním prvkem je naopak aktivní využívání výměnných fondů, jejichž význam v regionu dále roste.

Standard plochy knihovny splnilo 21 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (3 ze 14), což odpovídá stavu roku 2024. Prostorové podmínky tak zůstávají dlouhodobě neměnné a v některých případech nedostačující pro další rozvoj služeb.

V oblasti studijních a relaxačních míst dosáhlo plnění standardu 37 % knihoven (14 z 38), což představuje stabilní stav oproti roku 2024. Přestože některé knihovny postupně zlepšují své zázemí, v menších obcích zůstává nabídka těchto míst omezená.

Velmi dobrých výsledků dosahuje region v oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím. Standard počtu internetových stanic splnilo 66 % knihoven (25 z 38), což představuje mírné zlepšení oproti předchozímu roku. Elektronický katalog je dostupný ve všech knihovnách v obcích nad 500 obyvatel (100 %), což zajišťuje vysokou úroveň dostupnosti informací. Wifi připojení nabízí 37 % knihoven (14 z 38) a jeho význam postupně roste, zejména v souvislosti s využíváním vlastních zařízení uživatelů.

Výrazně pozitivní je situace v oblasti webové prezentace knihoven, kde všechny knihovny v regionu disponují vlastními webovými stránkami (100 %), stejně jako v roce 2024. Region tak vykazuje plnou digitalizaci v oblasti online komunikace s uživateli.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 47 % knihoven (18 z 38), což ukazuje na postupné zlepšování dostupnosti služeb pro uživatele s omezenou mobilitou, i když stále existuje prostor pro další rozvoj.

Mimořádně pozitivního výsledku dosahuje region v oblasti měření spokojenosti uživatelů, kde standard splňují všechny knihovny (100 %). Systematické zjišťování zpětné vazby se tak stalo běžnou součástí činnosti knihoven a přispívá ke zkvalitňování služeb.

Velmi dobré výsledky vykazuje také standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků, který splnilo 92 % knihoven (35 z 38). Tento vysoký podíl odráží dlouhodobou metodickou podporu a aktivní přístup knihoven k profesnímu rozvoji.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 32 % knihoven (12 z 38), což představuje mírné meziroční zlepšení. Knihovny tak nadále posilují svou roli komunitních center, především ve větších obcích.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi není kvantitativně sledována, nicméně z praxe vyplývá její stabilní a rozvíjející se úroveň, zejména u profesionálních knihoven. Ty realizují vzdělávací programy a dlouhodobě spolupracují se školami i dalšími partnery.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je rovněž rozvíjena, především ve větších knihovnách. Ty zajišťují například donáškové služby nebo spolupracují se sociálními zařízeními, čímž přispívají k dostupnosti služeb pro širší skupiny obyvatel.

Plnění standardů VKIS v regionu Chomutov v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s řadou pozitivních trendů. Region dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti digitalizace služeb, dostupnosti informačních technologií, vzdělávání pracovníků a systematického přístupu ke zpětné vazbě uživatelů. Knihovny zároveň postupně posilují svou komunitní roli a rozvíjejí spolupráci se vzdělávacími i sociálními institucemi. Přestože některé oblasti, zejména financování a obnova knihovnických fondů či provozní podmínky menších knihoven, zůstávají výzvou, je zřejmá kontinuální snaha o zlepšování služeb a jejich přizpůsobování aktuálním potřebám uživatelů.

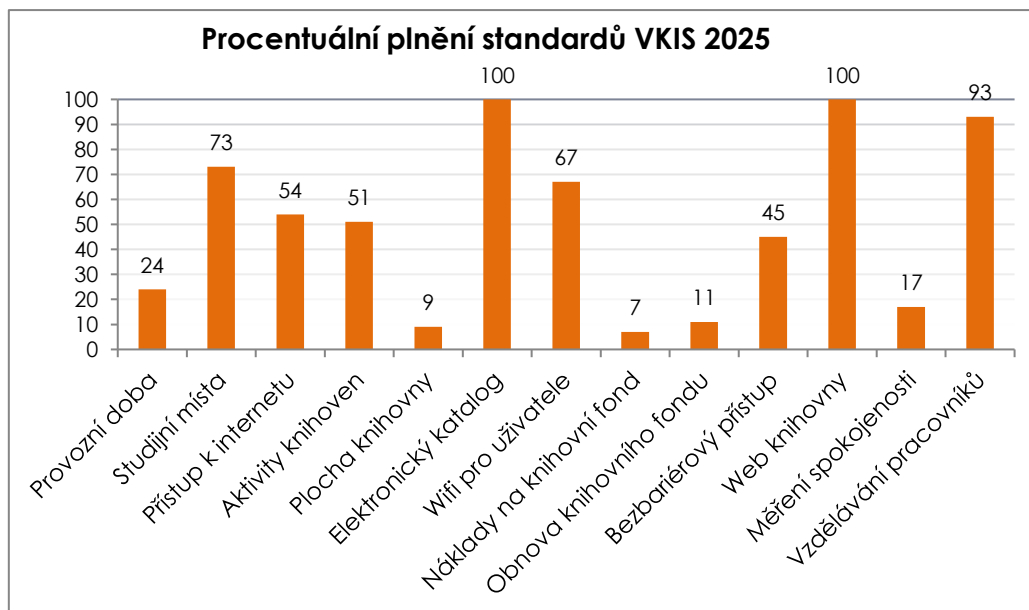
Region LITOMĚŘICE⁶

region Litoměřice	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	43	19	17	1	2	1	1	0	84

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	84	20	24 %
Studijní místa	všechny knihovny	84	61	73 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	84	45	54 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	84	43	51 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	22	2	9 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	41	41	100 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	84	56	67 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	84	6	7 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	84	9	11 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	84	38	45 %
Web knihovny	všechny knihovny	84	84	100 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	84	14	17 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	84	78	93 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Spolupráce je na vysoké úrovni, ale možnosti zapojení menších knihoven závisí na dostupnosti škol a infrastruktury.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Služby zajišťuje 39 knihoven, v neprofesionálních knihovnách jsou možnosti omezenější.		

⁶ V regionu Litoměřice v roce 2025 nepracovala 1 knihovna z celkového počtu 84 knihoven, což může zkreslovat výsledky analýzy standardů VKIS pro tento region.

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region LITOMĚŘICE

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Litoměřice jednou z oblastí s nižší úrovní naplnění, přesto je patrný mírný pozitivní posun. Požadovanou úroveň splnilo 24 % knihoven (20 z 84), což představuje zlepšení oproti roku 2024 (20 %). Tento vývoj naznačuje postupnou snahu knihoven optimalizovat provozní dobu a lépe reagovat na potřeby uživatelů, a to i přes přetrvávající provozní omezení zejména v menších obcích.

Oblast tvorby knihovního fondu nadále patří k nejslabším. Minimální doporučenou částku na nákup dokumentů splnilo pouze 7 % knihoven (6 z 84), což znamená mírný pokles oproti roku 2024 (10 %). Standard obnovy knihovního fondu splnilo 11 % knihoven, což představuje částečné zlepšení, avšak celková úroveň zůstává nízká. Knihovny proto ve zvýšené míře využívají výměnné fondy, které pomáhají rozšiřovat nabídku dokumentů i při omezených finančních možnostech. Přesto je zřejmá snaha části knihoven postupně zkvalitňovat a aktualizovat svůj fond.

Standard plochy knihovny vykazuje dlouhodobě stabilní, avšak nízkou úroveň plnění. V roce 2025 jej splnilo 9 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (2 z 22), což odpovídá stavu předchozího roku. Omezené prostorové podmínky tak i nadále představují limit pro rozvoj služeb, zejména v oblasti komunitních aktivit a uživatelského komfortu.

Naopak velmi dobré výsledky vykazuje standard počtu studijních a relaxačních míst, který splnilo 73 % knihoven (61 z 84). Oproti roku 2024 došlo k mírnému zlepšení a tato oblast patří k nejsilnějším v regionu. Knihovny tak potvrzují svou roli jako místa pro studium, setkávání i trávení volného času.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím si region udržuje vysokou úroveň. Elektronický katalog je dostupný ve všech knihovnách (100 %), což zajišťuje plnou dostupnost informací o knihovním fondu. Standard počtu veřejných internetových stanic splnilo 54 % knihoven, což znamená mírný pokles oproti roku 2024 (61 %). Naopak wifi připojení poskytuje 67 % knihoven (56 z 84), což představuje nárůst. Tento vývoj odráží proměnu uživatelského chování a rostoucí důraz na využívání vlastních zařízení.

Velmi pozitivní je situace v oblasti webové prezentace knihoven, kde si region dlouhodobě udržuje plné pokrytí – webové stránky má všech 84 knihoven (100 %). Tento stav potvrzuje stabilní úroveň digitalizace a dostupnosti informací pro veřejnost.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 45 % knihoven (38 z 84), což ukazuje na postupné zlepšování přístupnosti knihovnických služeb, i když v této oblasti stále existuje prostor pro další rozvoj.

Významného zlepšení bylo dosaženo v oblasti kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihoven, kde standard splnilo 93 % knihoven (78 z 84). Oproti roku 2024 jde o výrazný posun, který odráží systematickou podporu vzdělávání a rostoucí důraz na odborný rozvoj knihovníků.

Standard měření spokojenosti uživatelů splnilo 17 % knihoven (14 z 84). Přestože jde o menší podíl, knihovny často získávají zpětnou vazbu i neformální cestou, zejména v menších obcích. V této oblasti tak existuje prostor pro další rozvoj systematických metod hodnocení.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 51 % knihoven (43 z 84), což představuje výrazné zlepšení oproti roku 2024 (31 %). Tento vývoj potvrzuje rostoucí význam knihoven jako komunitních center a jejich aktivní zapojení do života obcí.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu na dobré úrovni, zejména u profesionálních knihoven, které realizují široké spektrum vzdělávacích aktivit. Aktivně se zapojují i neprofesionální knihovny, pokud to místní podmínky umožňují. Rozsah spolupráce je přirozeně ovlivněn dostupností školských zařízení v jednotlivých obcích.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je v regionu rovněž rozvíjena. Tyto služby zajišťuje významná část knihoven, přičemž profesionální knihovny nabízejí širší spektrum aktivit. Knihovny se zaměřují především na seniory a podporu sociální inkluze, což posiluje jejich roli v komunitě.

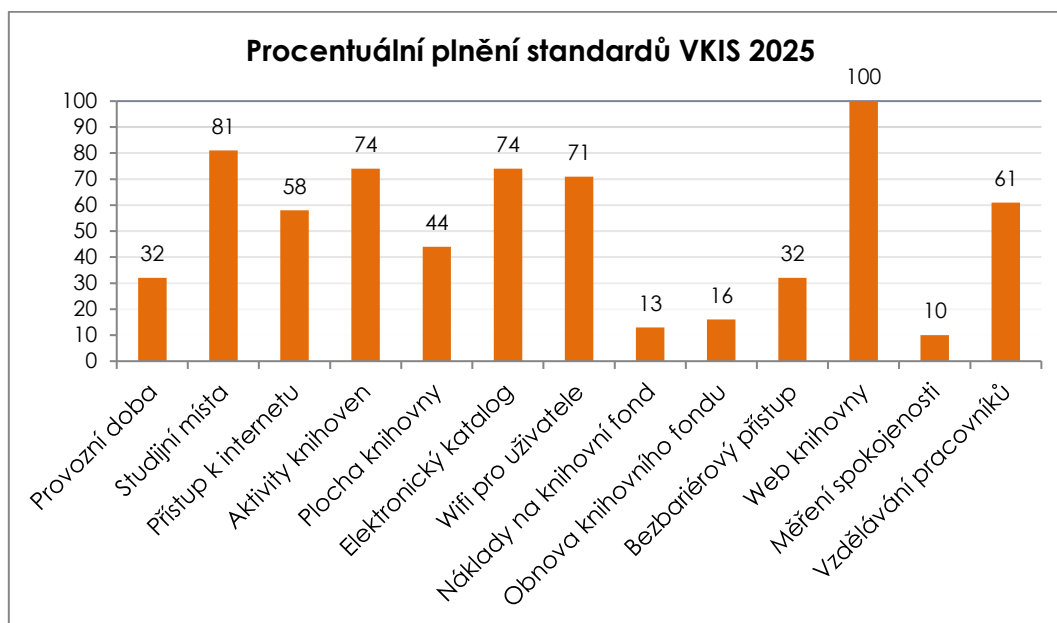
Plnění standardů VKIS v regionu Litoměřice v roce 2025 lze celkově hodnotit jako postupně se zlepšující s řadou výrazně pozitivních trendů. Region dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti digitalizace služeb, dostupnosti online katalogů, webových prezentací a vzdělávání pracovníků. Významný posun je patrný také v rozvoji komunitních aktivit knihoven a v posilování jejich role v místních komunitách. Přestože některé oblasti, zejména financování knihovnických fondů a prostorové podmínky, zůstávají výzvou, je zřejmá kontinuální snaha knihoven zlepšovat své služby a přizpůsobovat je aktuálním potřebám uživatelů.

Region LOUNY

region Louny	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	12	10	6	1	1	1	0	0	31

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	31	10	32 %
Studijní místa	všechny knihovny	31	25	81 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	31	18	58 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	31	23	74 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	9	4	44 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	19	14	74 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	31	22	71 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	31	4	13 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	31	5	16 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	31	10	32 %
Web knihovny	všechny knihovny	31	31	100 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	31	3	10 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	31	19	61 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Spolupráce je na vysoké úrovni, řada knihoven se aktivně zapojuje.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Pověřená knihovna a větší městské mají bohaté zkušenosti, v menších obcích je prostor pro širší rozvoj.		

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region LOUNY

V roce 2025 dosahuje plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Louny úrovně 32 % (10 z 31 knihoven), což odpovídá přibližně stejné hodnotě jako v roce 2024. V kontextu předchozích let, kdy většina knihoven doporučenou provozní dobu nedosahovala, lze tento stav hodnotit jako stabilizaci a postupné zlepšování dostupnosti knihovních služeb. Knihovny tak i přes omezené provozní možnosti hledají způsoby, jak lépe vycházet vstříc potřebám uživatelů.

V oblasti tvorby knihovního fondu zůstává situace spíše omezená. Doporučenou minimální částku na nákup dokumentů splnilo 13 % knihoven (4 z 31), což odpovídá stavu roku 2024. V oblasti obnovy knihovního fondu došlo k mírnému zlepšení – standard splnilo 16 % knihoven (5 z 31). Přesto většina knihoven nedosahuje doporučené úrovně financování fondu. Knihovny proto nadále využívají výměnné fondy jako důležitý nástroj pro rozšiřování nabídky dokumentů.

Standard plochy knihovny splnilo 44 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (4 z 9), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Tento výsledek ukazuje, že část knihoven má odpovídající prostorové podmínky pro poskytování služeb, i když u ostatních knihoven zůstává prostorové zázemí limitujícím faktorem dalšího rozvoje.

Velmi pozitivní vývoj je patrný v oblasti studijních a relaxačních míst. Standard splnilo 81 % knihoven (25 z 31), což představuje výrazné zlepšení oproti roku 2024 (50 %). Knihovny tak ve většině případů vytvářejí kvalitní prostředí pro studium i trávení volného času a posilují svou roli jako otevřených veřejných prostor.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím si region udržuje stabilní a postupně se rozvíjející úroveň. Standard počtu stanic veřejného internetu splnilo 58 % knihoven, což je srovnatelné s rokem 2024. Elektronický katalog je dostupný v 74 % knihoven v obcích nad 500 obyvatel, což představuje zlepšení oproti předchozímu roku. Wifi připojení nabízí 71 % knihoven, přičemž jeho význam nadále roste. Tento vývoj odráží proměnu uživatelského chování a postupný přechod od využívání stacionárních zařízení k práci na vlastních mobilních zařízeních.

Velmi dobrých výsledků dosahuje region v oblasti webové prezentace knihoven, kde si dlouhodobě udržuje plné pokrytí – webové stránky má všech 31 knihoven (100 %). Tento stav potvrzuje stabilní úroveň digitalizace a důraz na dostupnost informací pro veřejnost.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 32 % knihoven (10 z 31), což ukazuje na postupné zlepšování přístupnosti služeb, i když v této oblasti zůstává prostor pro další rozvoj.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 61 % knihoven (19 z 31), což představuje zlepšení oproti roku 2024. Tento vývoj odráží rostoucí důraz na odborný rozvoj pracovníků a postupné zvyšování kvality poskytovaných služeb.

Naopak standard měření spokojenosti uživatelů zůstává jednou z méně rozvinutých oblastí – splnilo jej 10 % knihoven (3 z 31). Přesto lze předpokládat, že knihovny získávají zpětnou vazbu i neformálními způsoby, zejména v menších obcích.

Velmi pozitivní výsledek vykazuje standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit, který splnilo 74 % knihoven (23 z 31), což představuje nárůst oproti roku 2024. Knihovny v regionu tak aktivně rozvíjejí svou komunitní roli a významně přispívají ke kulturnímu a společenskému životu obcí.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu na vysoké úrovni. Knihovny aktivně spolupracují se školami a školkami a podílejí se na rozvoji čtenářské gramotnosti. Rozsah spolupráce je přirozeně ovlivněn dostupností školských zařízení v jednotlivých obcích, přesto je patrná snaha o její rozvoj napříč regionem.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je v regionu rovněž rozvíjena. Významnou roli zde hraje zejména pověřená knihovna, která disponuje zkušenostmi a systematicky rozvíjí služby zaměřené na seniory a prevenci sociálního vyloučení. Také další knihovny se do této oblasti postupně zapojují, i když v menších obcích jsou možnosti omezenější.

Plnění standardů VKIS v regionu Louny v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s výraznými pozitivními posuny v klíčových oblastech. Region dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti studijních a relaxačních míst, komunitních aktivit a digitalizace služeb. Knihovny aktivně posilují svou roli jako komunitních center a postupně rozvíjejí služby odpovídající současným potřebám uživatelů. Přestože některé oblasti, zejména financování knihovnických fondů a měření spokojenosti uživatelů, zůstávají výzvou, je zřejmá kontinuální snaha knihoven o zlepšování kvality služeb a jejich dostupnosti.

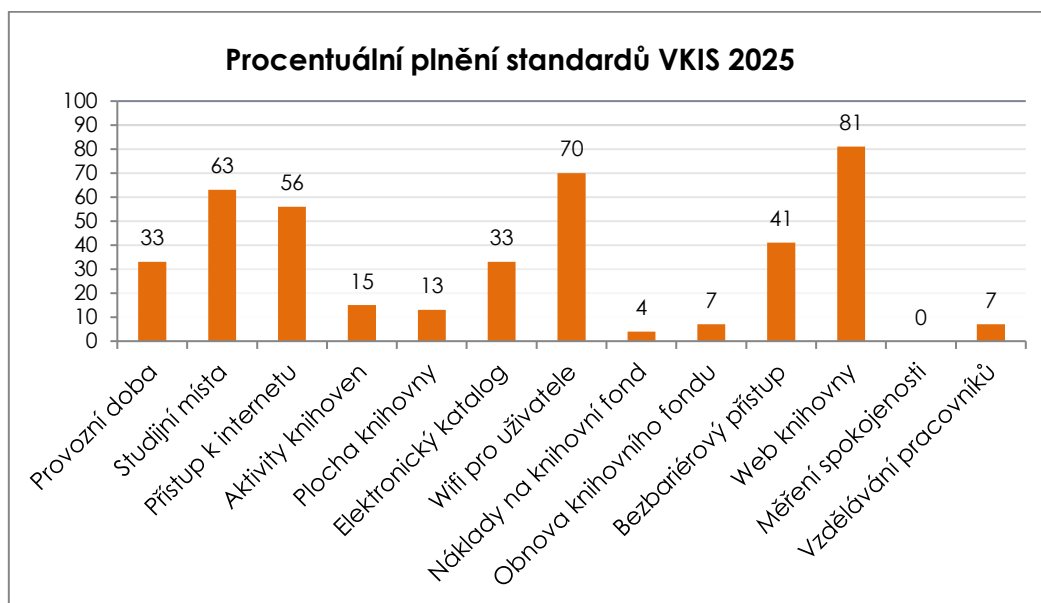
Region MOST⁷

region Most	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	15	4	4	2	0	0	1	1	27

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	27	9	33 %
Studijní místa	všechny knihovny	27	17	63 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	27	15	56 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	27	4	15 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	8	1	13 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	12	4	33 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	27	19	70 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	27	1	4 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	27	2	7 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	27	11	41 %
Web knihovny	všechny knihovny	27	22	81 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	27	0	0 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	27	2	7 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Do spolupráce se zapojují především větší profesionální knihovny.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Na služby se zaměřují spíše větší profesionální knihovny, zejména jsou to služby pro seniory a imobilní uživatele.		

⁷ V regionu Most v roce 2025 nepracovalo 5 knihoven z celkového počtu 27 knihoven, což může zkreslovat výsledky analýzy standardů VKIS pro tento region.

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region MOST

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Most stabilní. Požadovanou úroveň splnilo 33 % knihoven (9 z 27), což odpovídá výsledku roku 2024. Přestože většina knihoven standard nadále nesplňuje, stabilní počet knihoven s odpovídající provozní dobou naznačuje určitou vyrovnanost v této oblasti a vytváří prostor pro další postupné zlepšování dostupnosti služeb.

Oblast tvorby knihovního fondu patří dlouhodobě k nejslabším. Minimální doporučenou částku na nákup dokumentů splnila pouze 1 knihovna (4 %), což odpovídá stavu předchozího roku. Standard obnovy knihovního fondu splnilo 7 % knihoven (2 z 27), což představuje mírný posun. Přesto většina knihoven nedosahuje doporučené úrovně financování fondu. Výsledky však naznačují potenciál pro postupné zlepšování, zejména při efektivnějším plánování obnovy a využívání dostupných zdrojů.

Standard plochy knihovny vykazuje dlouhodobě nízkou úroveň plnění. V roce 2025 jej splnilo 13 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (1 z 8), což odpovídá stavu předchozích let. Prostorové podmínky tak zůstávají jedním z limitujících faktorů rozvoje knihovnických služeb.

V oblasti studijních a relaxačních míst dosáhlo plnění standardu 63 % knihoven (17 z 27). Oproti roku 2024 (67 %) jde o mírný pokles, přesto lze tuto oblast hodnotit jako relativně stabilní a nadprůměrnou. Většina knihoven tak nabízí uživatelům odpovídající zázemí pro studium i volnočasové aktivity, i když možnosti menších knihoven mohou být omezené prostorovými podmínkami.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím vykazuje region smíšený vývoj. Standard počtu veřejných internetových stanic splnilo 56 % knihoven, což představuje mírný pokles oproti roku 2024. Elektronický katalog je dostupný u 33 % knihoven v obcích nad 500 obyvatel, což zůstává na stejné úrovni jako v předchozím roce. Naopak pozitivní trend je patrný v oblasti wifí připojení, které nabízí 70 % knihoven (19 z 27), což představuje nárůst. Tento vývoj odráží postupný přechod k využívání vlastních zařízení uživatelů a změnu jejich potřeb.

Webovou prezentaci má v roce 2025 celkem 81 % knihoven (22 z 27), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Přestože většina knihoven již webové stránky využívá, zůstává cílem dosažení plného pokrytí, které by zajistilo maximální dostupnost informací pro veřejnost.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 41 % knihoven (11 z 27), což ukazuje na postupné zlepšování dostupnosti služeb, i když i zde zůstává prostor pro další rozvoj.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 7 % knihoven (2 z 27), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Přesto zůstává tato oblast jednou z méně rozvinutých a nabízí značný prostor pro další rozvoj, který může přispět ke zkvalitnění služeb.

Standard měření spokojenosti uživatelů není v regionu Most dosud systematicky naplňován – v roce 2025 jej nesplnila žádná knihovna. Tento stav však zároveň představuje významnou příležitost pro budoucí rozvoj, neboť pravidelné získávání zpětné vazby může být důležitým nástrojem pro zlepšování služeb.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 15 % knihoven (4 z 27), což představuje mírný pokles oproti roku 2024. Přesto knihovny, které tyto aktivity realizují, potvrzují význam knihoven jako důležitých center komunitního života. Do budoucna se zde nabízí prostor pro širší zapojení dalších knihoven.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu rozvíjena především prostřednictvím pověřené a profesionálních knihoven. Ty aktivně spolupracují se školami a dalšími vzdělávacími subjekty a realizují programy zaměřené na podporu čtenářství. Příkladem dobré praxe je zejména Městská knihovna Litvínov.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je v regionu rovněž rozvíjena, především ve větších knihovnách. Ty se zaměřují na spolupráci se seniory a sociálními zařízeními a zajišťují služby pro imobilní uživatele. I když rozsah těchto služeb není ve všech knihovnách stejný, je patrná snaha o jejich postupné rozšiřování.

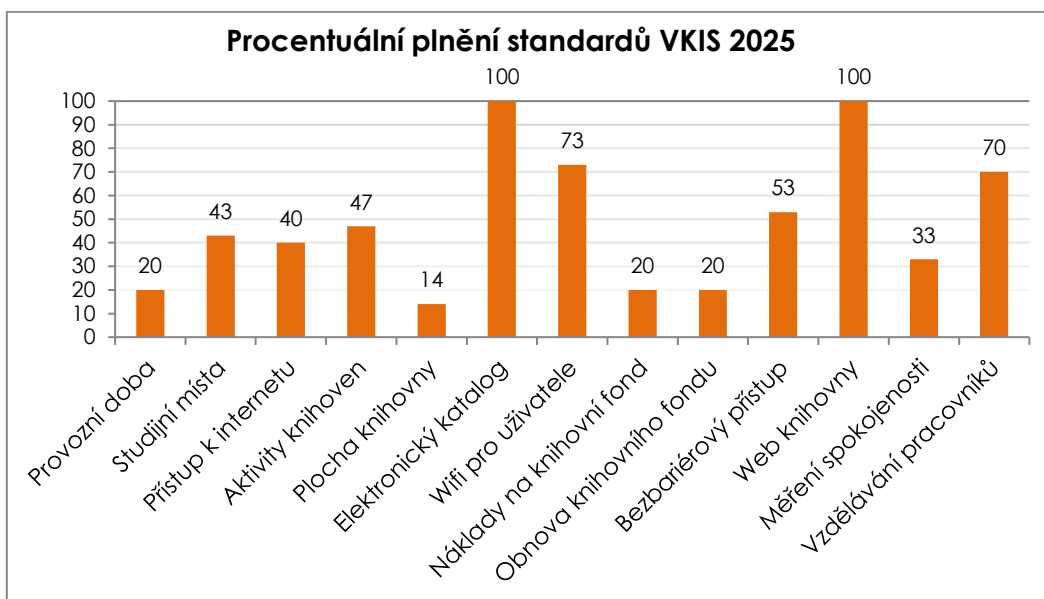
Plnění standardů VKIS v regionu Most v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s postupnými pozitivními posuny v některých oblastech. Region dosahuje dobrých výsledků zejména v oblasti dostupnosti wifi připojení, studijního zázemí a postupného rozvoje webové prezentace knihoven. Knihovny zároveň rozvíjejí spolupráci se vzdělávacími institucemi a postupně posilují svou roli v komunitách. Přestože některé oblasti, zejména financování knihovnických fondů, vzdělávání pracovníků a systematické měření spokojenosti uživatelů, zůstávají výzvou, je patrná snaha knihoven o zlepšování služeb a jejich přizpůsobování potřebám uživatelů.

Region TEPLICE

region Teplice	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	4	12	7	2	2	2	0	1	30

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	30	6	20 %
Studijní místa	všechny knihovny	30	13	43 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	30	12	40 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	30	14	47 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	14	2	14 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	26	26	100 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	30	22	73 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	30	6	20 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	30	6	20 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	30	16	53 %
Web knihovny	všechny knihovny	30	30	100 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	30	10	33 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	30	21	70 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny	Zapojují se především větší a profesionální knihovny, mj. pověřená knihovna.		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny	Služby se zaměřují hlavně na seniory a imobilní čtenáře, a to zejména ve větších profesionálních knihovnách.		

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region TEPLICE

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Teplice na relativně nízké úrovni. Požadovanou provozní dobu splnilo 20 % knihoven (6 z 30), což představuje obdobný výsledek jako v roce 2024. Přestože většina knihoven standard nadále nesplňuje, stabilní počet knihoven, které požadovanou úroveň dosahují, naznačuje vyrovnaný stav a vytváří prostor pro postupné zlepšování dostupnosti služeb.

Oblast tvorby knihovního fondu vykazuje smíšený vývoj. Doporučenou minimální částku na nákup dokumentů splnilo 20 % knihoven (6 z 30), což představuje mírný pokles oproti roku 2024. Naopak pozitivní posun je patrný u obnovy knihovního fondu, kde standard splnilo rovněž 20 % knihoven, zatímco v předchozích letech nebyl plněn vůbec. Knihovny zároveň aktivně využívají výměnné fondy jako doplňkový nástroj pro aktualizaci nabídky, což pomáhá udržet atraktivitu fondu i při omezených finančních možnostech.

Standard plochy knihovny splnilo 14 % knihoven v obcích nad 1 000 obyvatel (2 z 14), což odpovídá dlouhodobě stabilní úrovni. Prostorové podmínky tak i nadále představují limit pro rozvoj služeb, zejména v oblasti komunitních aktivit a modernizace zázemí.

V oblasti studijních a relaxačních míst splnilo standard 43 % knihoven (13 z 30), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Tento vývoj ukazuje, že knihovny postupně zlepšují podmínky pro uživatele a snaží se vytvářet prostředí vhodné pro studium i volnočasové aktivity.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím si region udržuje stabilní úroveň. Elektronický katalog je dostupný ve všech knihovnách (100 %), což zajišťuje plnou dostupnost informací o knihovním fondu. Standard počtu veřejných internetových stanic splnilo 40 % knihoven, což odpovídá stavu předchozího roku. Wifi připojení nabízí 73 % knihoven (22 z 30), i když oproti předchozímu roku došlo k mírnému poklesu. Tento vývoj může odrážet změny v technickém vybavení či provozních možnostech knihoven, nicméně celkově zůstává dostupnost připojení na dobré úrovni.

Velmi pozitivní je situace v oblasti webové prezentace knihoven, kde všechny knihovny v regionu disponují vlastními webovými stránkami (100 %). Tento dlouhodobě stabilní stav potvrzuje vysokou úroveň digitalizace a dostupnosti informací pro veřejnost.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 53 % knihoven (16 z 30), což představuje nadpoloviční podíl a ukazuje na postupné zlepšování dostupnosti služeb pro uživatele se specifickými potřebami.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 70 % knihoven (21 z 30), což představuje výrazné zlepšení oproti roku 2024. Tento vývoj potvrzuje rostoucí důraz na odborný rozvoj pracovníků a přispívá ke zkvalitňování poskytovaných služeb.

Standard měření spokojenosti uživatelů splnilo 33 % knihoven (10 z 30), což odpovídá stavu předchozího roku. Přestože nejde o plošně zavedenou praxi, je patrná snaha části knihoven systematicky pracovat se zpětnou vazbou uživatelů.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 47 % knihoven (14 z 30), což představuje výrazné zlepšení oproti předchozímu období. Knihovny tak posilují svou roli aktivních center komunitního života a významně přispívají k rozvoji kulturních a vzdělávacích aktivit v regionu.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu rozvíjena především prostřednictvím větších a profesionálních knihoven, které realizují širokou škálu programů pro děti a mládež. Příkladem dobré praxe je Regionální knihovna Teplice, která dlouhodobě spolupracuje se školami a aktivně se podílí na vzdělávacích aktivitách.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je rovněž rozvíjena, zejména ve větších knihovnách. Ty se zaměřují na spolupráci se seniory, prevenci jejich sociálního vyloučení a zajištění dostupnosti služeb například prostřednictvím donáškových služeb.

Plnění standardů VKIS v regionu Teplice v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s patrnými pozitivními posuny v několika klíčových oblastech. Region dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti digitalizace služeb, dostupnosti webových stránek, vzdělávání pracovníků a rozvoje komunitních aktivit. Postupné zlepšování je patrné také v oblasti obnovy knihovních fondů a uživatelského zázemí. Přestože některé oblasti, zejména provozní doba a prostorové podmínky, zůstávají výzvou, je zřejmá snaha knihoven o zvyšování kvality služeb a jejich přizpůsobování aktuálním potřebám uživatelů.

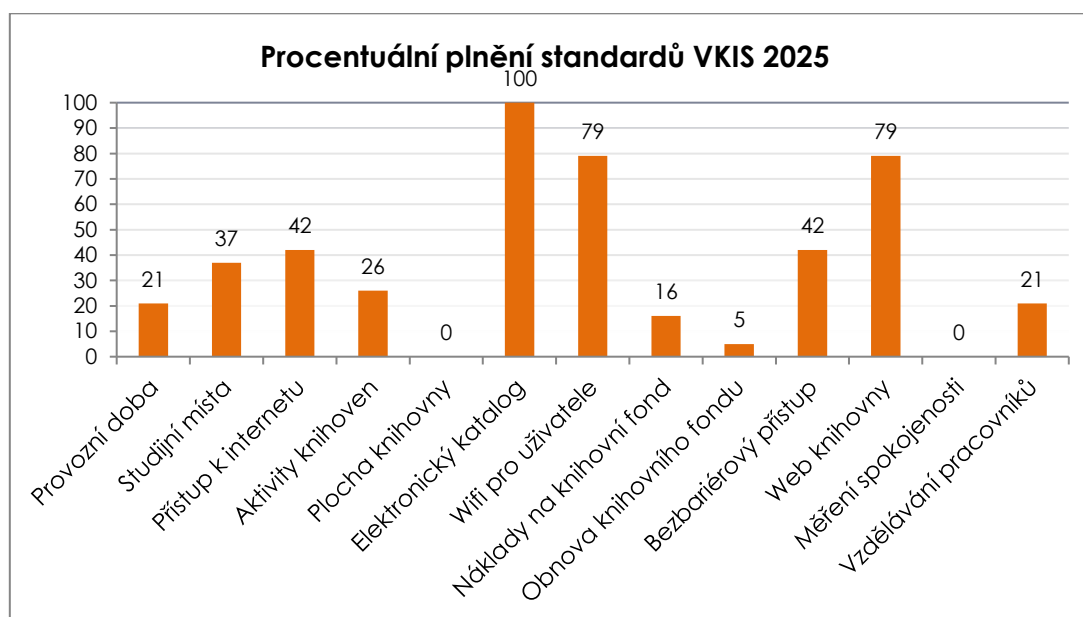
Region ÚSTÍ NAD LABEM⁸

region Ústí n. L.	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	4	6	6	2	0	0	0	1	19

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	19	4	21 %
Studijní místa	všechny knihovny	19	7	37 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	19	8	42 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	19	5	26 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	9	0	0 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	15	15	100 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	19	15	79 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	19	3	16 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	19	1	5 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	19	8	42 %
Web knihovny	všechny knihovny	19	15	79 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	19	0	0 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	19	4	21 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny			Spolupráce probíhá v menších knihovnách částečně, největší rozsah spolupráce je v krajské knihovně.
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny			Největší rozsah služeb je v krajské knihovně, v menších knihovnách jsou tyto služby spíše ojedinělé.

⁸ V regionu Ústí nad Labem v roce 2025 nepracovala 1 knihovna z celkového počtu 19 knihoven, což může zkreslovat výsledky analýzy standardů VKIS pro tento region.

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region ÚSTÍ NAD LABEM

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Ústí nad Labem na nízké úrovni. Požadovanou provozní dobu splnilo 21 % knihoven (4 z 19), což představuje mírné zhoršení oproti roku 2024. Přestože většina knihoven standard nadále nesplňuje, výsledky poskytují důležitý podklad pro další metodickou podporu a optimalizaci provozních podmínek, zejména u menších knihoven.

Oblast tvorby knihovního fondu vykazuje smíšený vývoj. Minimální doporučenou částku na nákup dokumentů splnilo 16 % knihoven (3 z 19), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Naopak v oblasti obnovy knihovního fondu došlo k poklesu – standard splnilo pouze 5 % knihoven. Tyto výsledky ukazují na přetrvávající omezení ve financování fondů, zároveň však naznačují snahu části knihoven alespoň částečně naplňovat doporučené ukazatele.

Standard plochy knihovny není v regionu dlouhodobě naplňován – v roce 2025 jej nesplnila žádná knihovna v obcích nad 1 000 obyvatel. Tento stav poukazuje na omezené prostorové podmínky, které mohou ovlivňovat rozsah poskytovaných služeb. Zároveň podtrhuje význam spolupráce se zřizovateli při plánování rozvoje knihoven.

V oblasti studijních a relaxačních míst splnilo standard 37 % knihoven (7 z 19), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Tento vývoj ukazuje postupné zlepšování uživatelského zázemí, i když jeho úroveň se liší podle velikosti obcí a prostorových možností jednotlivých knihoven.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím si region udržuje dobrou úroveň zejména v oblasti dostupnosti online katalogů, které jsou k dispozici ve všech knihovnách v obcích nad 500 obyvatel (100 %). Standard počtu veřejných internetových stanic splňuje 42 % knihoven, což představuje mírný pokles oproti roku 2024. Wifi připojení nabízí 79 % knihoven (15 z 19), což i přes nepatrný pokles zůstává velmi dobrým výsledkem. Vývoj ukazuje na postupný přechod k využívání vlastních zařízení uživatelů.

Webovou prezentaci má 79 % knihoven (15 z 19), což odpovídá výsledku roku 2024. Zajištění online informovanosti je částečně řešeno také prostřednictvím krajské knihovny, která poskytuje základní prezentaci knihoven v regionu. Další rozvoj webových stránek je metodicky řešen ve spolupráci se zřizovateli.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 42 % knihoven (8 z 19), což ukazuje na postupné zlepšování dostupnosti služeb pro uživatele se specifickými potřebami.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 21 % knihoven (4 z 19), což představuje zlepšení oproti roku 2024. Tento posun naznačuje rostoucí důraz na profesní rozvoj pracovníků, přestože celková úroveň zůstává zatím nižší.

Standard měření spokojenosti uživatelů není v regionu zatím systematicky naplňován – v roce 2025 jej nesplnila žádná knihovna. Tento stav však zároveň představuje příležitost pro další rozvoj, neboť zpětná vazba uživatelů může významně přispět ke zkvalitnění služeb.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 26 % knihoven (5 z 19), což představuje mírné zlepšení oproti roku 2024. Tyto aktivity jsou realizovány napříč různými velikostními kategoriemi obcí, přičemž významnou roli zde hrají zejména větší knihovny. Menší knihovny se zapojují v rámci svých možností, což přispívá k rozvoji komunitního života v obcích.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu rozvíjena, ale není systematicky sledována. Významnou roli zde sehrává krajská knihovna, která spolupracuje se širokým spektrem školských zařízení včetně univerzity a částečně zastupuje menší knihovny v regionu. Ty se zapojují podle svých možností, přičemž jejich aktivity jsou ovlivněny dostupností škol v obcích.

Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je nejvíce rozvinuta v krajské knihovně, která nabízí široké spektrum specializovaných služeb. Menší knihovny tyto služby poskytují v omezenější míře, přesto je patrná snaha přizpůsobovat nabídku potřebám různých skupin uživatelů.

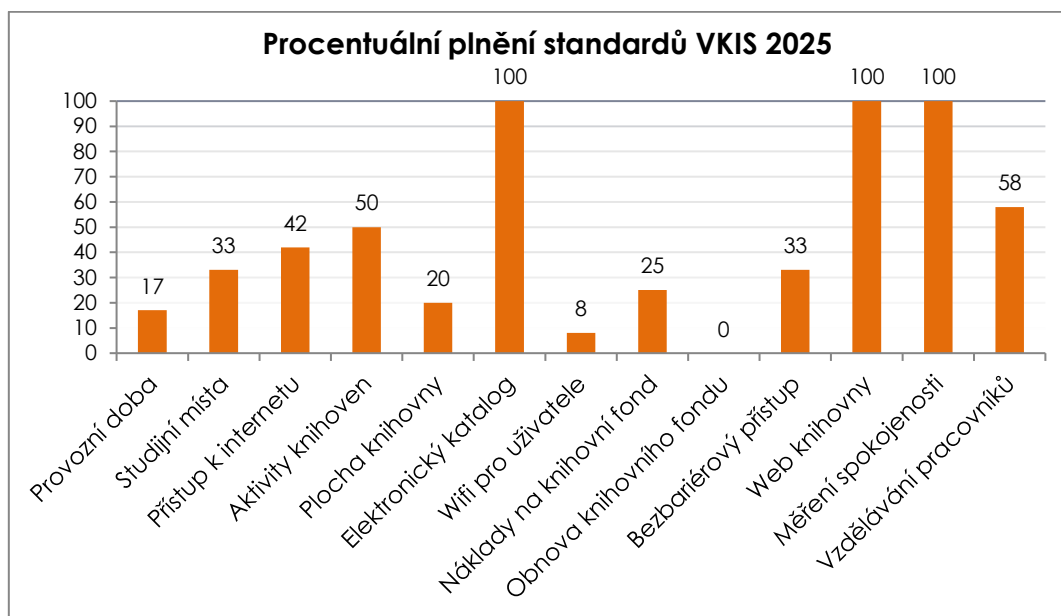
Plnění standardů VKIS v regionu Ústí nad Labem v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s postupnými dílčími zlepšeními. Region dosahuje dobrých výsledků zejména v oblasti digitalizace služeb, dostupnosti online katalogů a wifi připojení. Pozitivní posuny jsou patrné také v oblasti vzdělávání pracovníků a komunitních aktivit knihoven. Přestože některé oblasti, zejména provozní doba, prostorové podmínky a systematické měření spokojenosti uživatelů, zůstávají výzvou, je zřejmá snaha knihoven o rozvoj služeb a jejich přizpůsobování potřebám uživatelů i místních komunit.

Region ŽATEC

region Žatec	Počet knihoven podle kategorií								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven	3	4	4	0	0	1	0	0	12

Kritérium	Doporučeno pro	Počet knihoven celkem	Splnilo knihoven	Splnilo %
Provozní doba pro veřejnost	všechny knihovny	12	2	17 %
Studijní místa	všechny knihovny	12	4	33 %
Přístup k internetu	všechny knihovny	12	5	42 %
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven	všechny knihovny	12	6	50 %
Plocha knihovny	knihovny v obcích nad 1 000 obyvatel	5	1	20 %
Elektronický katalog	knihovny v obcích nad 500 obyvatel	9	9	100 %
Wifi pro uživatele	všechny knihovny	12	1	8 %
Náklady na knihovní fond	všechny knihovny	12	3	25 %
Obnova knihovního fondu	všechny knihovny	12	0	0 %
Bezbariérový přístup	všechny knihovny	12	4	33 %
Web knihovny	všechny knihovny	12	12	100 %
Měření spokojenosti	všechny knihovny	12	12	100 %
Vzdělávání pracovníků knihoven	všechny knihovny	12	7	58 %
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi	všechny knihovny			Nejvýrazněji probíhá v pověřené knihovně, aktivně ve dvou neprofesionálních knihovnách a v omezené míře ve třech dalších.
Služby pro uživatele se specifickými potřebami	všechny knihovny			Nejvýrazněji zajišťuje pověřená knihovna, ostatní dle možností.

KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM STANDARDŮM – region ŽATEC

Region Žatec má knihovny v obcích do 500 obyvatel a 501 až 3 000 obyvatel, přičemž jedinou profesionální knihovnou v oblasti je pověřená knihovna, která spadá do kategorie 10 001 až 20 000 obyvatel.

V roce 2025 zůstává plnění standardu provozní doby knihoven v regionu Žatec na nízké úrovni. Požadovanou provozní dobu splnilo 17 % knihoven (2 z 12), což odpovídá stejnému stavu jako v roce 2024. Přestože většina knihoven standard nadále nespĺňuje, stabilní vývoj naznačuje ustálené provozní podmínky. Výsledky zároveň ukazují na potřebu další podpory, zejména u menších knihoven, kde jsou provozní možnosti často omezené.

V oblasti tvorby knihovního fondu došlo k mírnému zlepšení. Minimální doporučenou částku na nákup dokumentů splnilo 25 % knihoven (3 z 12), což představuje nárůst oproti roku 2024. Naopak v oblasti obnovy knihovního fondu nebyl standard naplněn v žádné knihovně, což potvrzuje přetrvávající nedostatečné finanční zajištění této oblasti. Knihovny proto i nadále využívají doplňkové zdroje, zejména výměnné fondy.

Standard plochy knihovny splnila pouze 1 knihovna v obcích nad 1 000 obyvatel (20 % sledovaných knihoven), což odpovídá stavu předchozích let. Prostorové podmínky tak zůstávají dlouhodobě limitujícím faktorem rozvoje knihovnických služeb v regionu.

Standard počtu studijních a relaxačních míst splnilo 33 % knihoven (4 z 12), což představuje stabilní výsledek oproti roku 2024. Významnou roli zde hraje především pověřená knihovna, která poskytuje plnohodnotné zázemí. V menších obcích jsou však možnosti omezenější, což ovlivňuje celkovou úroveň plnění tohoto standardu.

V oblasti přístupu k internetu a informačním technologiím je situace částečně příznivá. Elektronický katalog je dostupný ve všech knihovnách v obcích nad 500 obyvatel (100 %), což zajišťuje základní dostupnost služeb. Standard počtu veřejných internetových stanic splňuje 42 % knihoven, což odpovídá předchozímu roku. Výrazným omezením je však dostupnost wifi připojení, které nabízí pouze 8 % knihoven, což výrazně omezuje komfort uživatelů při práci s vlastními zařízeními.

Velmi dobrých výsledků dosahuje region v oblasti webové prezentace knihoven, kde všechny knihovny disponují vlastními webovými stránkami (100 %). Tento dlouhodobě stabilní stav potvrzuje důraz na dostupnost informací pro veřejnost.

Standard bezbariérového přístupu splňuje 33 % knihoven (4 z 12), což ukazuje na částečné zlepšení dostupnosti služeb, i když i zde zůstává prostor pro další rozvoj.

Standard kvalifikace a vzdělávání pracovníků splnilo 58 % knihoven (7 z 12). Oproti roku 2024 jde sice o pokles, nicméně více než polovina knihoven se vzdělávání aktivně věnuje, což představuje dobrý základ pro další profesní rozvoj.

Velmi pozitivní je situace v oblasti měření spokojenosti uživatelů, kde standard splňují všechny knihovny (100 %). Systematické zjišťování zpětné vazby je v regionu pevně zakotveno a přispívá ke zkvalitňování služeb.

Standard vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit splnilo 50 % knihoven (6 z 12), což představuje výrazné zlepšení oproti roku 2024. Tento vývoj ukazuje rostoucí aktivitu knihoven a jejich významnou roli v komunitním životě obcí.

Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi je v regionu rozvíjena především prostřednictvím pověřené knihovny, která v této oblasti vykazuje velmi dobré výsledky. Do spolupráce se zapojují i některé neprofesionální knihovny, i když jejich možnosti jsou ovlivněny místními podmínkami.

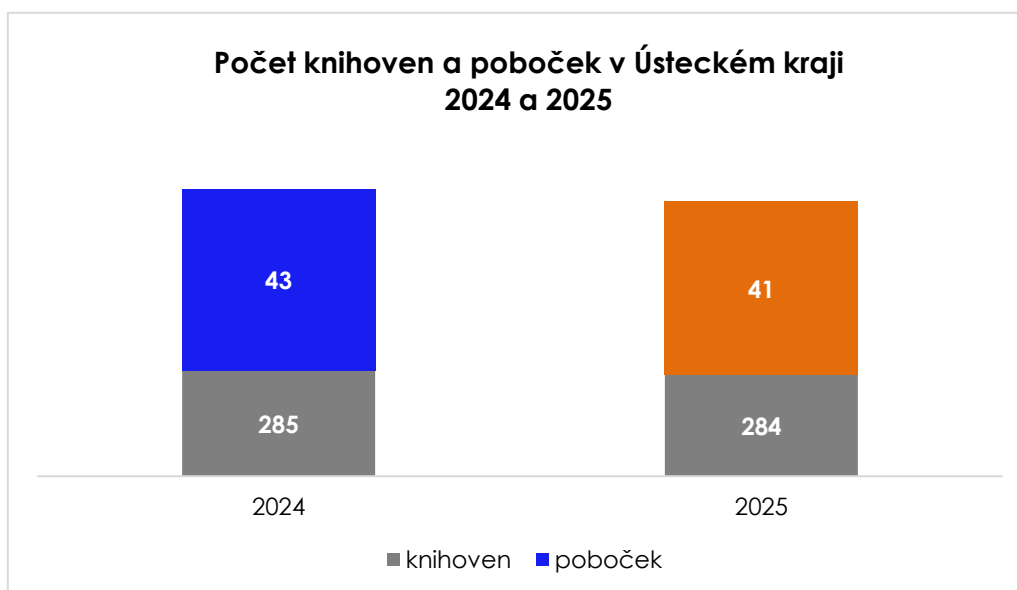
Oblast služeb pro uživatele se specifickými potřebami je nejvíce rozvinuta v pověřené knihovně, která systematicky pracuje s různými skupinami uživatelů. Ostatní knihovny tyto služby poskytují v omezenější míře, přesto je patrná snaha o jejich postupné rozšiřování.

Plnění standardů VKIS v regionu Žatec v roce 2025 lze hodnotit jako stabilní s řadou pozitivních posunů. Region dosahuje velmi dobrých výsledků zejména v oblasti webové prezentace, měření spokojenosti uživatelů a rozvoje komunitních aktivit. Pozitivní trend je patrný také v oblasti financování knihovnických fondů a postupného zapojování knihoven do vzdělávacích a komunitních činností. Přestože některé oblasti, zejména provozní doba, prostorové podmínky a dostupnost wifi, zůstávají výzvou, je zřejmá snaha knihoven o rozvoj služeb a jejich přizpůsobování potřebám uživatelů.

PLNĚNÍ STANDARDU VKIS V LETECH 2024, 2025 – SROVNÁNÍ

V Ústeckém kraji byl v roce 2025 oproti roku 2024 zaznamenán další pokles počtu knihoven. Tento vývoj souvisí především se zrušením menších knihoven s nízkým počtem registrovaných uživatelů, návštěvníků a výpůjček. V regionu Děčín zároveň došlo ke změně v evidenci knihoven, kdy byly vyřazeny dvě knihovny, které již delší dobu nevykonávaly činnost. Současně však došlo i k pozitivnímu vývoji – byly nově otevřeny dvě knihovny, a to v Radovesicích (region Litoměřice) a v Počedelicích (region Louny).

V roce 2025 je pro analýzu plnění standardu VKIS vykazováno 284 knihoven a 41 poboček (včetně 8 poboček MLK), rok 2024 zahrnoval počet 285 knihoven a 43 poboček (včetně 9 poboček MLK).

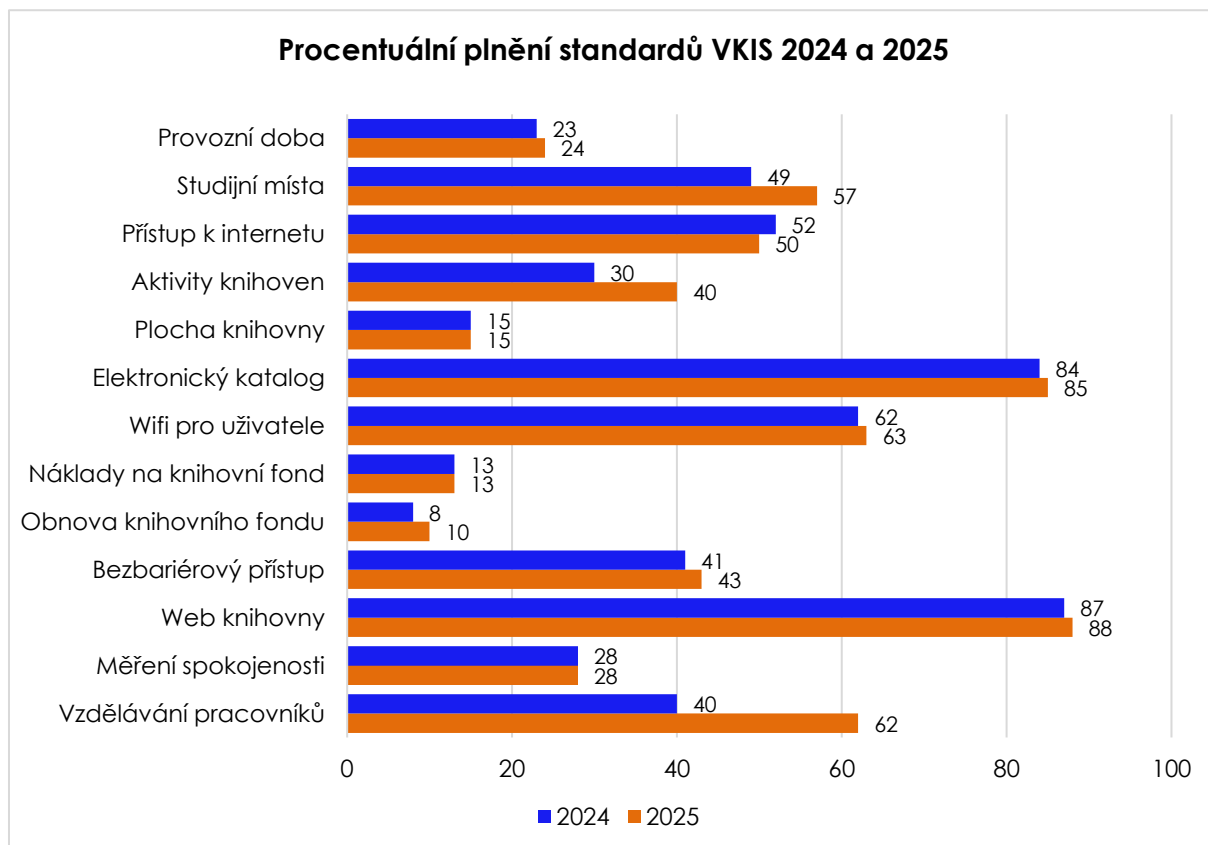

Rozložení počtu knihoven podle velikostních kategorií se v letech 2024 a 2025 mírně liší, což souvisí zejména se změnami v počtu obyvatel obcí, ovlivněnými mimo jiné vývojem počtu cizinců (dle údajů Ministerstva vnitra ČR).

Ústecký kraj	Počet knihoven podle kategorií v letech 2024 a 2025								Počet knihoven celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 500 obyv.	do 1 000 obyv.	do 3 000 obyv.	do 5 000 obyv.	do 10 000 obyv.	do 20 000 obyv.	do 40 000 obyv.	nad 40 000 obyv.	
Počet knihoven 2024	116	70	62	12	8	9	3	5	285
Počet knihoven 2025	113	73	62	12	7	10	2	5	284

PLNĚNÍ SLEDOVANÝCH KRITÉRIÍ V ÚSTECKÉM KRAJI 2024, 2025

Následující graf poskytuje srovnání plnění standardů veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) v Ústeckém kraji za roky 2024 a 2025. Standard umístění knihovny v obci nebyl v těchto letech samostatně vyhodnocován, jeho význam je však reflektován v doprovodném komentáři. Nové standardy – *spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi a služby pro uživatele se specifickými potřebami* – zavedené v listopadu 2023, jsou sledovány od roku 2024, a to především kvalitativně. Vybrané standardy jsou metodicky vyhodnocovány pouze u určité velikostní skupiny knihoven (*elektronický katalog* v obcích nad 500 obyvatel, *plocha knihovny* nad 1 000 obyvatel). Celkové srovnání ukazuje, že mezi lety 2024 a 2025 nedošlo k zásadním výkyvům, ale spíše k postupné stabilizaci a dílčím pozitivním posunům v řadě oblastí, což svědčí o kontinuálním rozvoji knihoven v kraji.

Plnění standardu provozní doby knihoven zůstává meziročně na obdobné úrovni (2024: 23 %, 2025: 24 %), což ukazuje na stabilizaci tohoto ukazatele po předchozích letech. I když většina knihoven nadále standard nesplňuje, nedochází k jeho dalšímu zhoršování, což lze vnímat jako pozitivní signál. Provozní doba je dlouhodobě ovlivněna především personálními a finančními možnostmi, zejména v menších obcích, kde knihovny často fungují s omezeným počtem pracovníků nebo na částečné úvazky. Některé knihovny však tuto situaci aktivně kompenzují tím, že rozvíjejí doprovodné aktivity mimo běžnou výpůjční dobu, a zachovávají tak svou komunitní a kulturní roli i při omezeném provozu.

V oblasti tvorby knihovního fondu zůstává situace meziročně beze změny (13 %), což potvrzuje dlouhodobý trend nedostatečného financování zejména v menších obcích. Stabilita tohoto ukazatele však zároveň naznačuje, že nedochází k dalšímu zhoršování situace. U obnovy knihovního fondu lze naopak sledovat mírné zlepšení (z 8 % na 10 %), které poukazuje na postupnou snahu knihoven více se zaměřovat na aktualizaci fondů. Přesto zůstává tato oblast jednou z nejproblematictějších. Významnou roli zde nadále sehrávají výměnné fondy, které umožňují knihovnám zajistit pestrou a aktuální nabídku dokumentů i při omezených rozpočtech, a představují tak důležitý stabilizační prvek celého systému.

Standard plochy knihovny zůstává dlouhodobě na stejné úrovni (15 %), bez výraznějších změn mezi sledovanými roky. Tento ukazatel je silně závislý na investičních možnostech zřizovatelů a stavebním řešení budov, a proto se vyvíjí jen velmi pomalu. Stabilita tohoto stavu zároveň odráží skutečnost, že většina knihoven již funguje v podmínkách, které se v krátkodobém horizontu výrazně nemění.

Výraznější pozitivní posun je patrný u studijních a relaxačních míst, kde došlo k nárůstu z 49 % v roce 2024 na 57 % v roce 2025. Tento vývoj ukazuje, že knihovny stále více reagují na potřeby uživatelů a systematicky zlepšují své prostředí. Vedle tradičních studijních míst vznikají i relaxační zóny, které podporují komunitní charakter knihoven a rozšiřují jejich funkci jako prostoru pro setkávání, vzdělávání i volnočasové aktivity.

V oblasti přístupu k internetu je patrný mírný pokles u počtu veřejných internetových stanic (z 52 % na 50 %), který však není známkou zhoršení služeb, ale spíše odrazem změny uživatelského chování. Naopak pokračuje trend rozšiřování wifi připojení (z 62 % na 63 %), které umožňuje práci s vlastními zařízeními a lépe odpovídá současným potřebám uživatelů. Knihovny tak postupně přecházejí od poskytování techniky k poskytování konektivity.

Velmi stabilní a mírně rostoucí je oblast webových stránek knihoven (z 87 % na 88 %). Webová prezentace se stala standardní součástí služeb knihoven a její význam nadále roste. Vedle toho knihovny stále častěji využívají také sociální sítě, a to nejen ve větších městech, ale nově i v menších knihovnách. Tento trend výrazně posiluje komunikaci s uživateli, zvyšuje dostupnost informací a umožňuje pružnější reakci na potřeby komunity.

U elektronických katalogů lze sledovat mírné zlepšení (z 84 % na 85 %), což potvrzuje stabilně vysokou úroveň digitalizace knihovnických služeb. Knihovny napříč regiony postupně sjednocují přístup k online katalogům a zajišťují uživatelům snadný přístup k informacím o fondu.

Nejvýraznější meziroční posun je patrný v oblasti vzdělávání pracovníků knihoven, kde došlo k nárůstu z 40 % na 62 %. Tento výrazný posun je výsledkem systematické metodické podpory, lepší evidence vzdělávacích aktivit i rostoucího důrazu na profesní rozvoj. Přesto zůstává vzdělávání výzvou zejména pro neprofesionální knihovny, kde pracovníci často vykonávají svou činnost vedle jiného zaměstnání.

Měření spokojenosti uživatelů zůstává meziročně stabilní (28 %), což naznačuje, že zavádění systematických nástrojů zpětné vazby postupuje spíše pozvolna. Knihovny však stále více využívají kombinaci formálních i neformálních metod, což vytváří dobrý základ pro další rozvoj této oblasti.

Významný posun je patrný také u vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit, kde došlo k nárůstu z 30 % na 40 %. Tento vývoj odráží postupné oživení a rozšiřování programové nabídky knihoven a potvrzuje jejich rostoucí roli v komunitním životě obcí. Pozitivní je zejména zapojení menších knihoven, které se do těchto aktivit postupně více zapojují.

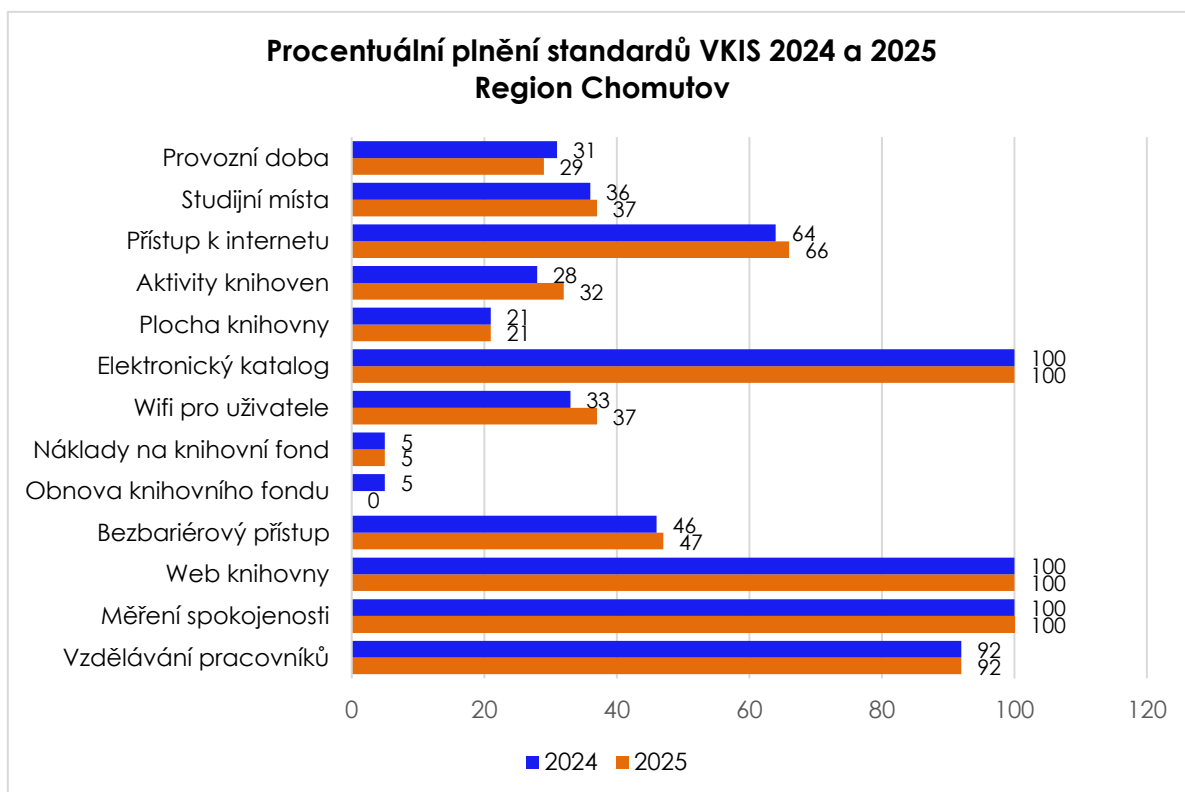
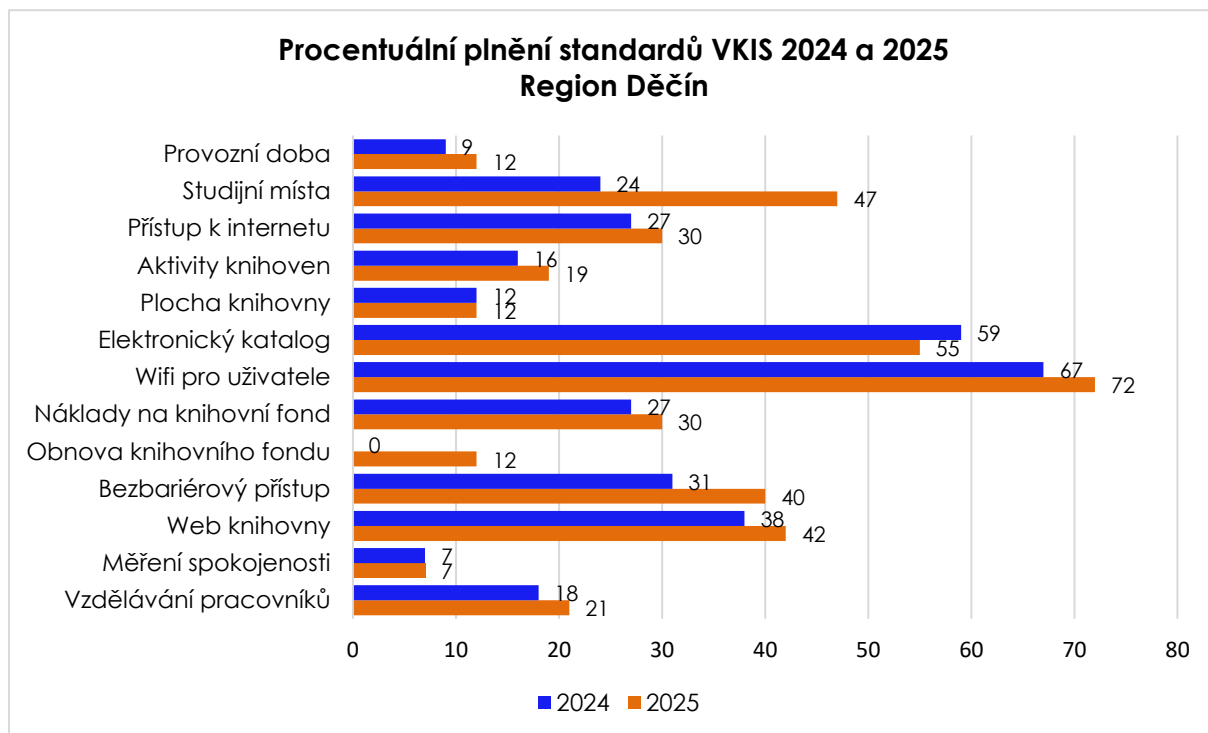
Také bezbariérový přístup vykazuje mírné zlepšení (z 41 % na 43 %), což potvrzuje postupný trend zvyšování dostupnosti knihoven pro všechny skupiny uživatelů. I přes technická omezení se knihovny snaží přizpůsobovat své prostory a služby tak, aby byly co nejvíce inkluzivní.

Nově sledované oblasti – *spolupráce se vzdělávacími institucemi a služby pro uživatele se specifickými potřebami* – nelze zatím přesně kvantifikovat, nicméně kvalitativní hodnocení ukazuje jejich postupný rozvoj. Tyto oblasti se postupně stávají důležitou součástí činnosti knihoven a přispívají k jejich širšímu společenskému významu.

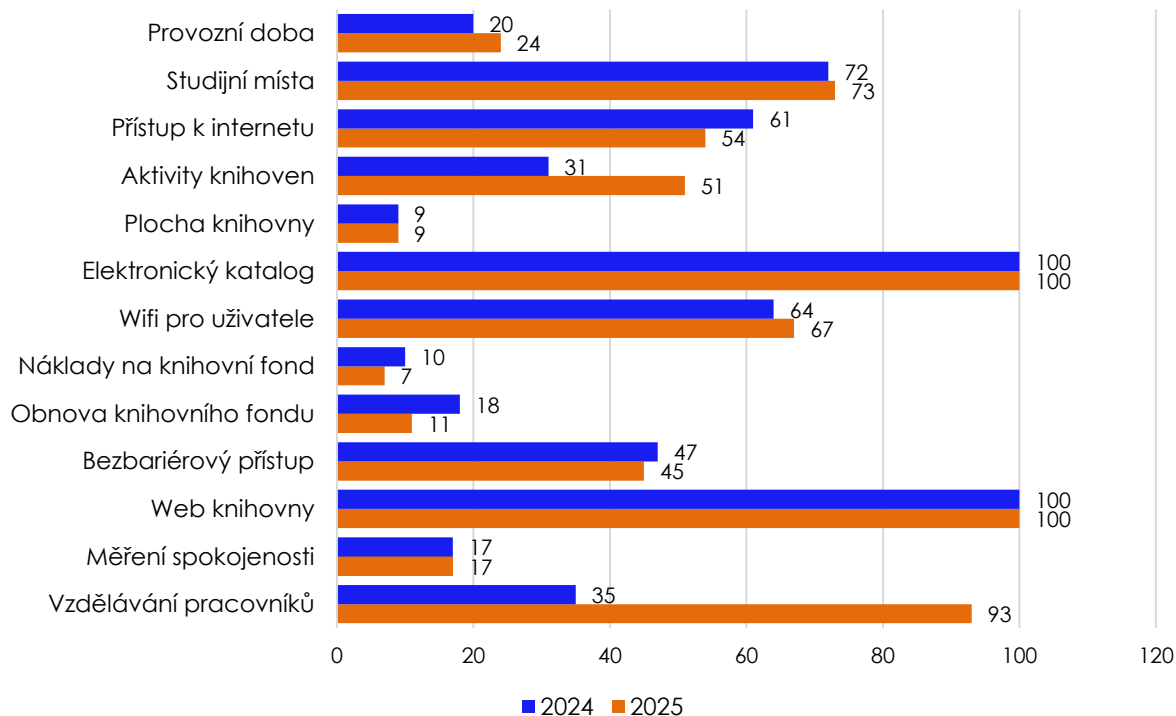
Mezi lety 2024 a 2025 lze v Ústeckém kraji sledovat především stabilní vývoj doplněný o několik významných pozitivních posunů. Nejvýraznější zlepšení nastalo v oblasti vzdělávání pracovníků, rozvoje studijních a relaxačních míst a rozšiřování kulturních a vzdělávacích aktivit. Knihovny zároveň pokračují v digitalizaci služeb a rozvoji online komunikace, včetně sociálních sítí. Přestože některé oblasti zůstávají dlouhodobou výzvou, celkový trend lze hodnotit jako pozitivní – knihovny se postupně přizpůsobují měnícím se podmínkám a posilují svou roli jako dostupná a aktivní centra komunitního života.

PROCENTUÁLNÍ SROVNÁNÍ PLNĚNÍ STANDARDŮ 2024, 2025 V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH

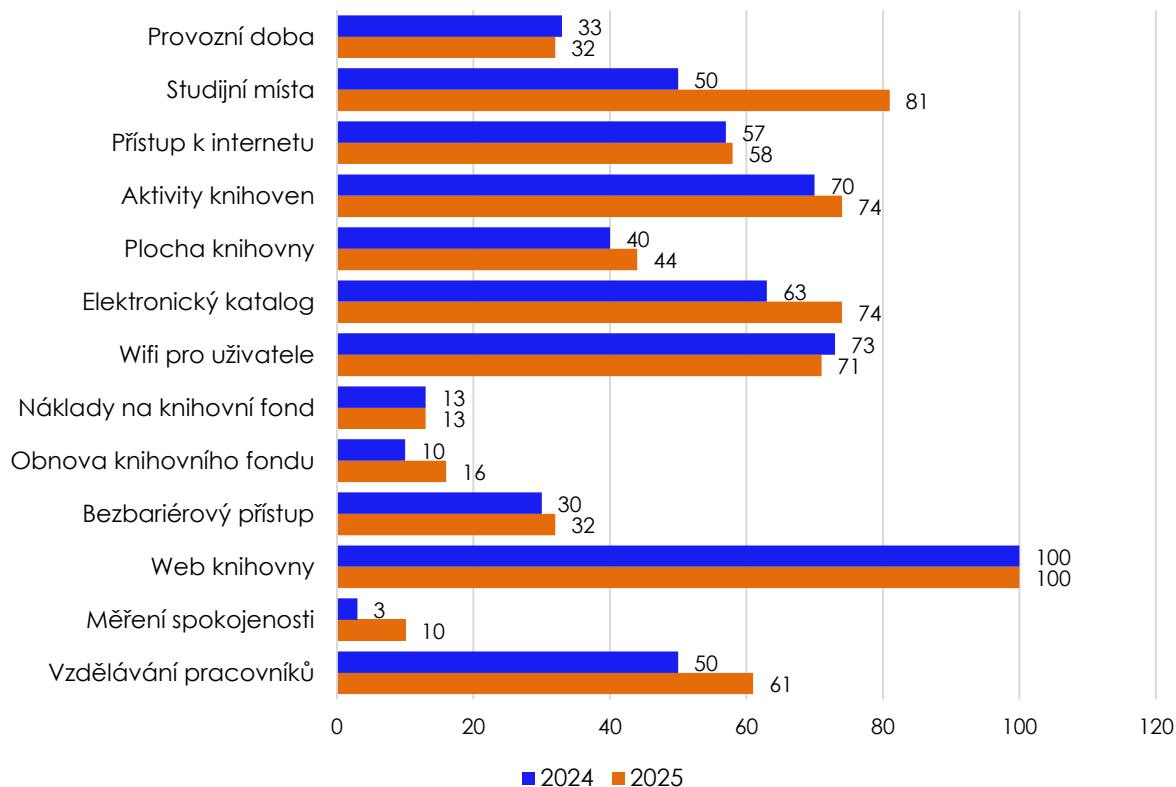
Údaje uvedené v grafech jsou vyjádřeny v procentech a představují podíl knihoven v jednotlivých regionech, které daný standard splnily. Toto procentuální vyjádření umožňuje přehledné srovnání mezi roky 2024 a 2025 i mezi jednotlivými regiony a zároveň poskytuje jasnou informaci o míře naplnění sledovaných standardů.

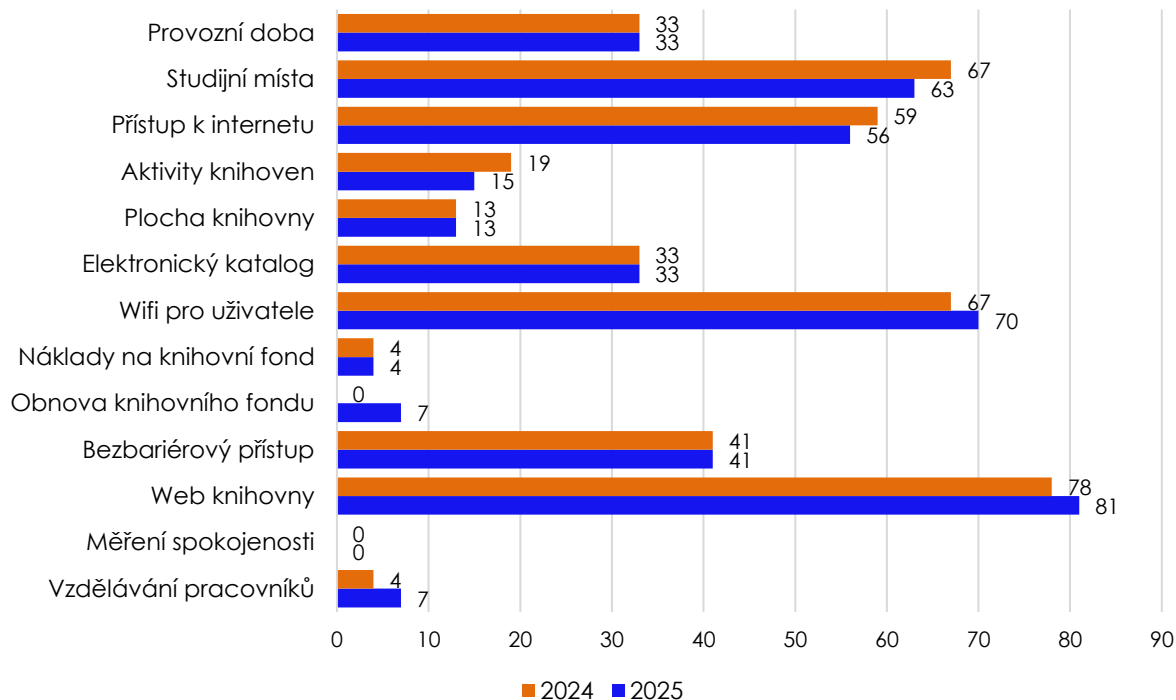
Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Litoměřice

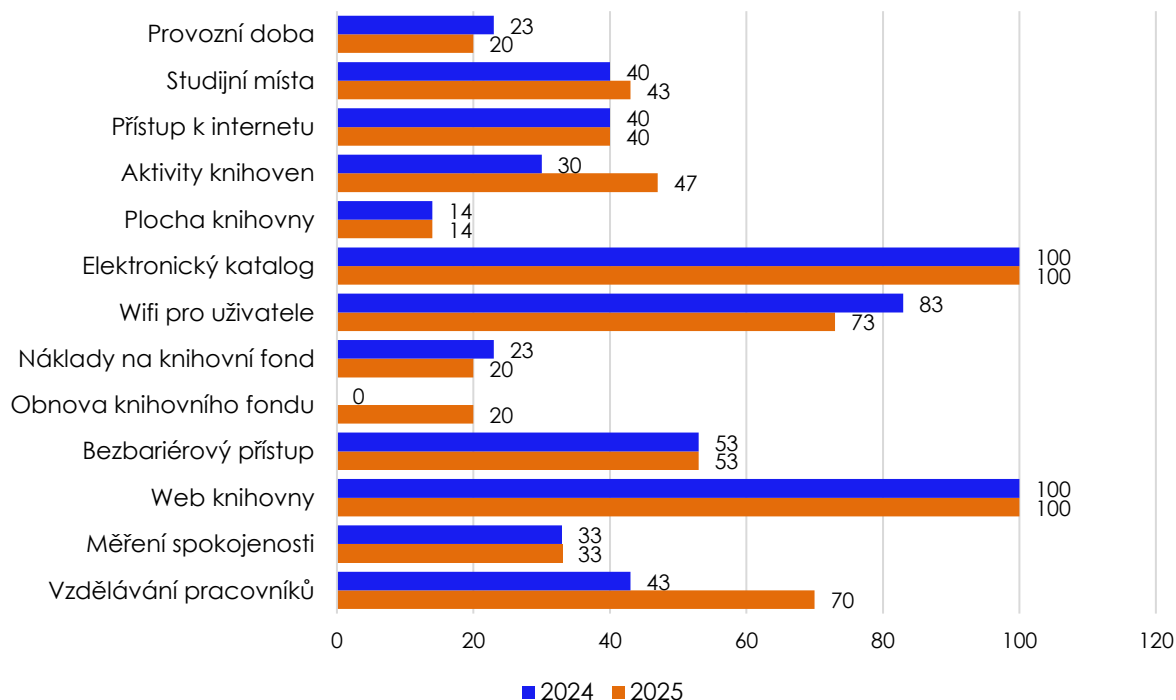
Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Loupy

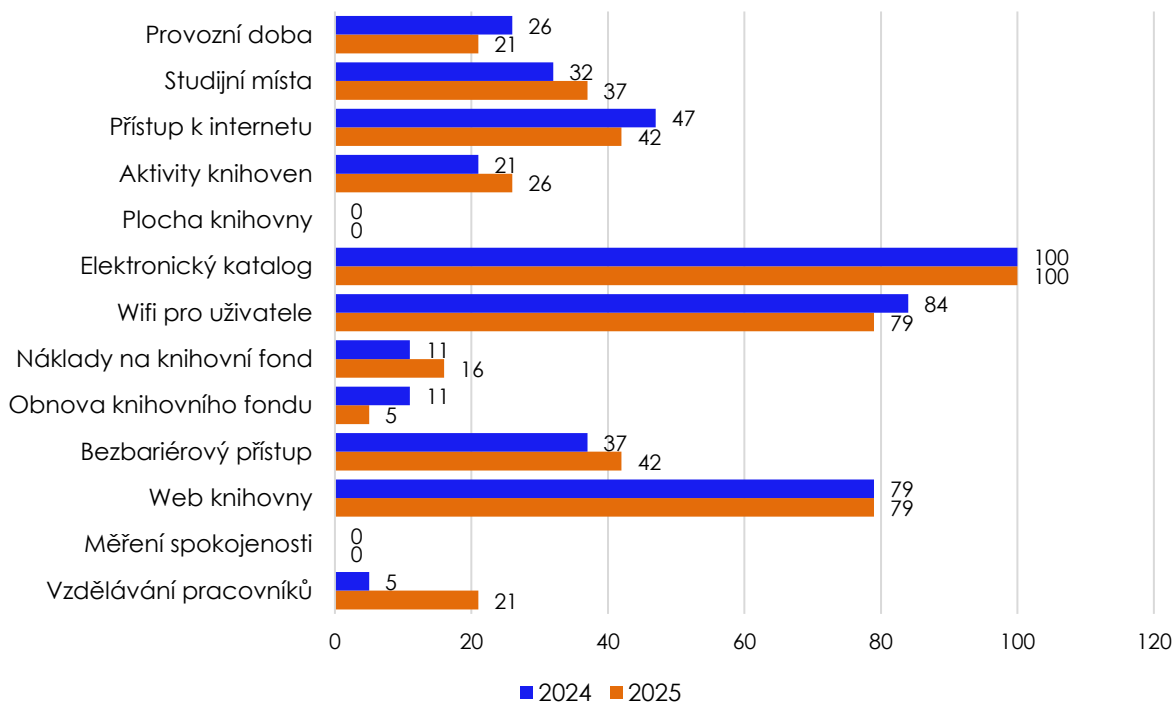
Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Most

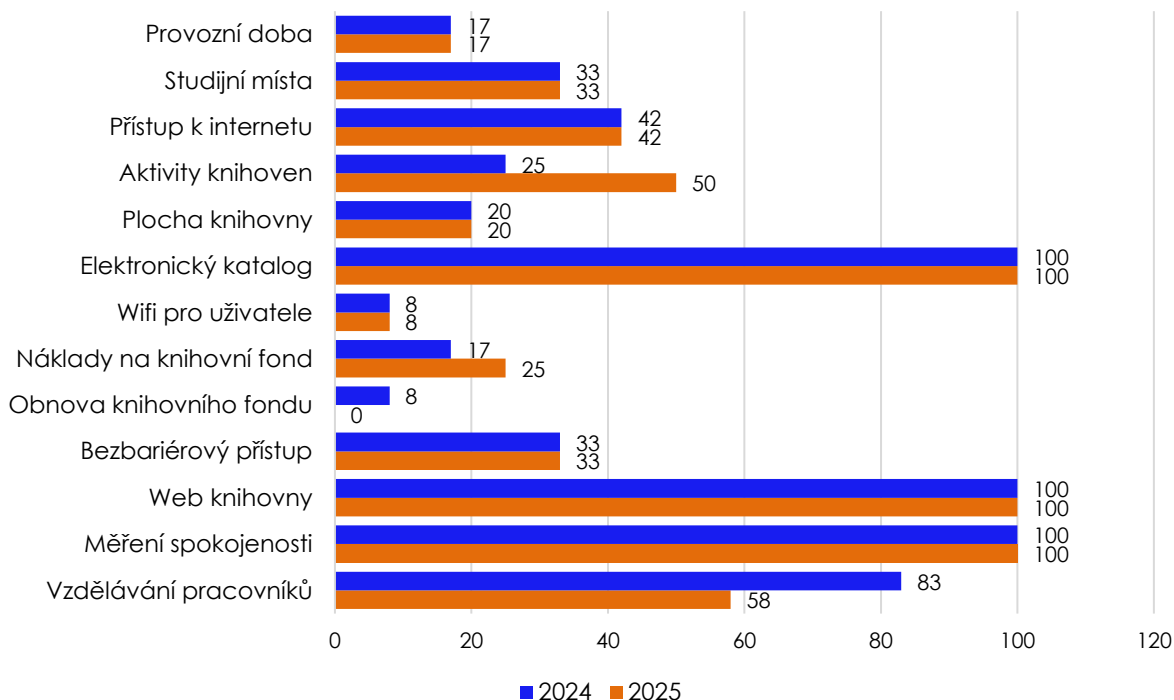
Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Teplice

Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Ústí nad Labem

Procentuální plnění standardů VKIS 2024 a 2025 region Žatec

ZÁVĚR

Závěrečné hodnocení plnění standardů veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) v Ústeckém kraji za rok 2025 potvrzuje stabilní vývoj knihoven doplněný o řadu pozitivních posunů.

V porovnání s předchozím rokem nedošlo k zásadním výkyvům, ale naopak k postupnému zkvalitňování vybraných oblastí a upevňování již dosažené úrovně služeb. Knihovny v kraji se nadále přizpůsobují měnícím se potřebám uživatelů a posilují svou roli jako otevřená, dostupná a aktivní centra komunitního života. Významný posun je patrný především v oblasti vzdělávání pracovníků knihoven, kde došlo k výraznému nárůstu plnění standardu, což se pozitivně promítá do kvality poskytovaných služeb. Zároveň se dále rozvíjí zázemí knihoven pro uživatele, zejména v oblasti studijních a relaxačních míst, a posiluje se nabídka vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.

Dlouhodobě velmi dobré výsledky vykazuje oblast digitalizace služeb. Webové stránky knihoven a online katalogy jsou již standardní součástí jejich fungování a jejich kvalita i dostupnost se dále zvyšuje. Knihovny současně rozšiřují své komunikační kanály a stále častěji využívají sociální sítě, a to i v menších obcích. Tento trend přispívá k lepší informovanosti uživatelů, posiluje jejich zapojení a umožňuje pružnější reakci na potřeby komunit. Pozitivní vývoj je patrný také v oblasti dostupnosti wifi připojení, které reflektuje změny ve způsobu využívání technologií.

Zlepšení lze sledovat rovněž v oblasti bezbariérového přístupu a postupně se rozvíjejí i nové standardy zaměřené na spolupráci se vzdělávacími institucemi a služby pro uživatele se specifickými potřebami. Tyto oblasti, byť zatím hodnocené převážně kvalitativně, potvrzují širší společenský význam knihoven a jejich rostoucí roli v oblasti vzdělávání, inkluze a podpory komunit.

Nadále přetrvávají výzvy zejména v oblasti financování a obnovy knihovnických fondů, provozní doby a prostorového zázemí. Tyto faktory jsou do značné míry ovlivněny ekonomickými a personálními možnostmi zřizovatelů, především v menších obcích. Přesto knihovny tyto limity aktivně kompenzují – například využíváním regionálních výměnných fondů, rozvojem doprovodných aktivit nebo efektivním využíváním sdílených prostor.

Knihovny v Ústeckém kraji v roce 2025 prokázaly schopnost stabilního rozvoje i v podmínkách omezených zdrojů. Pozitivní trendy v oblasti vzdělávání pracovníků, digitalizace, komunitních aktivit a zlepšování uživatelského zázemí potvrzují, že knihovny nejen udržují svou funkci, ale dále ji aktivně rozvíjejí. Výsledky hodnocení tak ukazují na postupné zvyšování kvality služeb a posilování významu knihoven jako důležité součásti veřejné infrastruktury v Ústeckém kraji.

PLNĚNÍ STANDARDŮ VKIS V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2025

Vyhodnocení standardů veřejných knihovnických
a informačních služeb

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Stav k 31. 12. 2025

284 knihoven
44 profesionálních
240 neprofesionálních

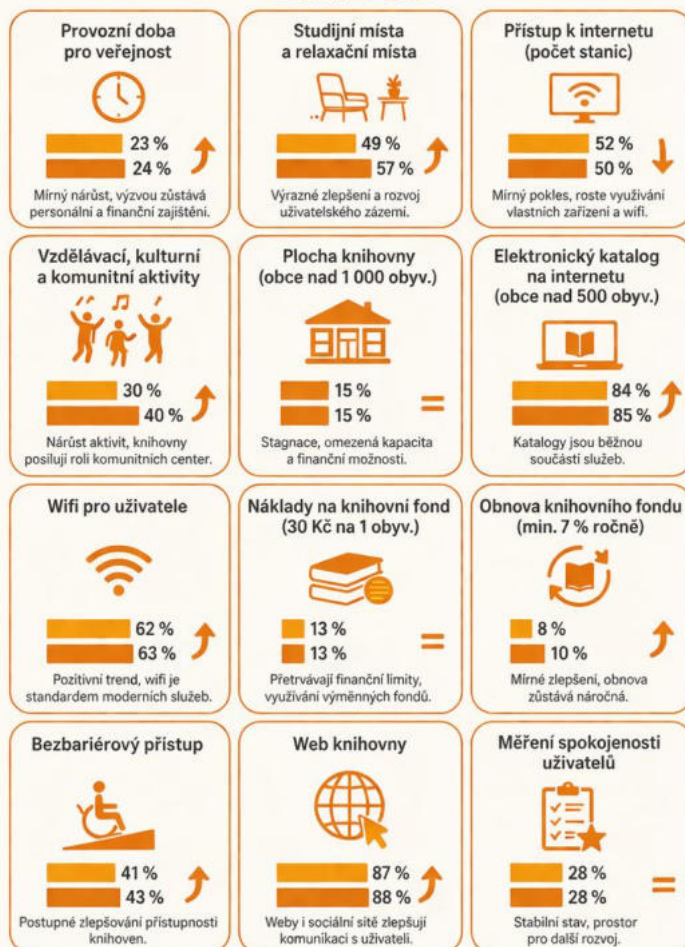
CÍL STANDARDŮ VKIS

Zajištění kvalitních, dostupných
a moderních knihovnických
a informačních služeb
pro všechny obyvatele.

PLNĚNÍ JEDNOTLIVÝCH STANDARDŮ

■ 2024 ■ 2025

NOVÉ STANDARDY (od 2024)

- ✓ Spolupráce knihoven se vzdělávacími institucemi
- ✓ Služby pro uživatele se specifickými potřebami

Hodnoceno kvalitativně – pozitivní vývoj a rostoucí význam.

CELKOVÉ HODNOCENÍ 2025

Knihovny v Ústeckém kraji si udržují stabilní úroveň služeb a potvrzují svou roli moderních a otevřených komunitních center.

„Knihovny dnes nejsou jen místem pro půjčování knih, ale prostorem pro vzdělávání, setkávání a rozvoj komunity.“

Knihovna Ústeckého kraje, příspěvková organizace, 2025

PLNĚNÍ STANDARDU VEŘEJNÝCH KNIHOVNICKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB V ROCE 2025: Ústecký kraj

Vydala Knihovna Ústeckého kraje, příspěvková organizace,
W. Churchilla 3, 400 01 Ústí nad Labem,
v roce 2026

Podklady pro kvalitativní analýzu poskytla metodická pracoviště: Městská knihovna Děčín, Chomutovská knihovna, Knihovna K. H. Máchy Litoměřice, Městská knihovna Louny, Městská knihovna Most, Regionální knihovna Teplice, Knihovna Ústeckého kraje, Městská knihovna Žatec

Podklady pro kvantitativní analýzu: StatExcel 2024, StatExcel 2025

Infografika na s. 39: ChatGPT

Zpracovala: Jana Bednářová

Formát: elektronicky (pdf)

Obálka: Městská knihovna Libochovice, foto Jana Bednářová

Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven je podpořeno Ústeckým krajem.

